

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

MODTAGET

15 DEC. 2005 13²⁵

Dato: **15 DEC. 2005** Den Centrale Indlevering

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

IYU/ J.nr. 640-1646

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

Til Folketingets Socialudvalgs orientering sendes hermed – i 5 eksemplarer – høringssvar i forbindelse med høring om forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret).

Socialministeriet har modtaget 30 skriftlige høringssvar fra diverse organisationer, myndigheder mv. Det drejer sig om Familieplejen Danmark, Skole og Samfund, Institut for Menneskerettigheder, KL, Red Barnet, Skatteministeriet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Børnerådet, Danmarks Lærerforening, Danmarks Skolelederforening, Dansk Friskoleforening, BUPL, Amdsrådsforeningen, Kommunernes Revision, Dansk Socialrådgiverforening, Børne- og Kulturchefforeningen, Undervisningsministeriet, Rådet for Socialt Udsatte, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigspolitiet, Det Kriminalpræventive Råd, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Socialpædagogernes Landsforbund, Ankestyrelsen, FBU – Forældrelandsforeningen, Børnesagens Fællesråd, UFC Børn og Unge, Dansk Flygtningehjælp og Socialchefforeningen.

Heraf har følgende myndigheder og organisationer ingen bemærkninger haft til lovforslaget: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Amdsrådsforeningen, Kommunernes Revision, Undervisningsministeriet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigspolitiet, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration og Socialpædagogernes Landsforbund.

KL har meddelt, at lovforslaget har været drøftet på møder i KL's fagudvalg den 1. og 2. december 2005, og at et endeligt høringssvar først vil blive fremsendt efter forelæggelse for KL's bestyrelse den 16. december 2005.

Socialministeriet har den 8. december 2005 modtaget bemærkninger til lovforslaget fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI). Idet DSI's bemærkninger vedlægges til Folketingets Socialudvalgs orientering skal det oplyses, at DSI's bemærkninger vil blive kommenteret selvstændigt.

Høringssvarene sendes hermed til Folketingets Socialudvalg til orientering.

Der vedlægges et notat med bemærkninger til høringssvarene.

Eva Kjer Hansen

/Birgitte Lundblad

9. december 2005

**Notat
om
høring over lovforslag om ændring af
lov om social service og lov om en børnefamilieydelse
(Styrkelse af forældreansvaret)**

Høringen

Udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse blev sendt i høring den 15. november 2005 med svarfrist den 28. november 2005.

Socialministeriet har den 1. december 2005 modtaget 30 skriftlige høringssvar fra diverse organisationer, myndigheder mv. Det drejer sig om Familieplejen Danmark, Skole og Samfund, Institut for Menneskerettigheder, KL, Red Barnet, Skatteministeriet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Børnerådet, Danmarks Lærerforening, Danmarks Skolelederforening, Dansk Friskoleforening, BUPL, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Revision, Dansk Socialrådgiverforening, Børne- og Kulturchefforeningen, Undervisningsministeriet, Rådet for Socialt Udsatte, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigspolitiet, Det Kriminalpræventive Råd, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Socialpædagogernes Landsforbund, Ankestyrelsen, FBU – Forældrelandsforeningen, Børnesagens Fællesråd, UFC Børn og unge, Dansk Flygtningehjælp og Socialchefforeningen.

Heraf har følgende myndigheder og organisationer ingen bemærkninger haft til udkastet til lovforslag: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Revision, Undervisningsministeriet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigspolitiet, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration og Socialpædagogernes Landsforbund.

KL har meddelt, at lovforslaget har været drøftet på møder i KL's fagudvalg den 1. og 2. december 2005, og at et endeligt høringssvar først vil blive fremsendt efter forelæggelse for KL's bestyrelse den 16. december 2005.

Nedenfor refereres de væsentligste synspunkter fra høringssvarene.

Høringssvarene

Det fremgår af flere af de indkomne høringssvar, at man generelt finder det positivt, at der med forslaget gøres en indsats for at forbedre mulighederne for at støtte udsatte børn og unge (Institut for Menneskerettigheder, Danmarks Skolelederforening, Børnerådet, BUPL). Børnerådet støtter desuden en indsats, der fastholder forældre på deres ansvar og støtter dem i at udøve det. BUPL støtter regeringens interesse i at sikre, at alle børn får en hensigtsmæssig udvikling, og at der handles, før det er for sent.

Nogle høringssvar påpeger dog også, at lovforslaget bryder med de hidtidige principper i den danske sociallovgivning særligt den del af lovforslaget, der giver mulighed for at stoppe for udbetalingen af børnefamilieydelsen (Dansk Socialrådgiverforening, UFC Børn og Unge, Dansk Flygtningehjælp, Børnesagens Fællesråd).

Forældreprogrammer

Mange høringssvar støtter ideen om forældreprogrammer til forældre, der har svært ved at yde den nødvendige støtte til deres børn. Det anføres i den forbindelse, at man finder det positivt, at regeringen ønsker at sætte et metodeudviklingsprogram i gang, hvor der bygges videre på de erfaringer, der allerede er opnået. Det påpeges også, at forældreprogrammer skal kunne tilpasses den konkrete målgruppe (Red Barnet, Danmarks Skolelederforening, BUPL, FBU, Rådet for Social Udsatte, Socialchefforeningen, UFC Børn og Unge, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Friskoleforening, Børnesagens Fællesråd).

BUPL og Børnesagens Fællesråd mener, det er vigtigt, at lovforslaget sikrer, at alle kommuner tilbyder de nødvendige forældreprogrammer af hensyn til, at et pålæg får den nødvendige opfølgning i form af udvikling af forældrenes kompetencer.

Socialministeriets bemærkninger:

Det er positivt, at så mange høringssvar anerkender behovet for at udvikle støtten til udsatte børn og unge gennem støtte til de forældre, der har svært ved at yde deres børn den tilstrækkelige støtte, fx ved udviklingen af forældreprogrammer.

Der er dog ikke grundlag for at gøre det lovpligtigt for kommunerne at tilbyde programmerne. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, er det allerede efter gældende regler muligt at tilbyde forældreprogrammer, når kommunen efter en konkret vurdering finder, at det vil kunne løse et barns eller en ungs problemer.

Det er vigtigt, at anvendelsen af både forældreprogrammer og forældrepålæg hviler på helt konkrete vurderinger af barnets og familiens problemer, som blandt andet skal kortlægges i forbindelse med § 38 undersøgelsen, og at de kun anvendes, når det helt konkret findes egnet og hensigtsmæssigt.

Forældreplæg og stop for udbetalingen af børnefamilieydelse

Red Barnet finder det positivt, at kommunerne får mulighed for at pålægge forældrene konkrete handlepligter i forhold til deres børn. Dette og anvendelsen af frivillige forældreprogrammer er efter Red Barnets opfattelse i overensstemmelse med begrebet "til barnets bedste".

De fleste øvrige høringssvar understreger det vigtige i at satse på dialog og samarbejde frem for tvang og sanktioner, hvis indsatsen skal have en positiv effekt for børnene, lige som det påpeges, at anvendelse af tvang og sanktioner vil kunne skade det nødvendige samarbejde mellem forældre og myndigheder eller forældre og skole – og i særdeleshed et eventuelt stop for udbetalingen af børnefamilieydelse (Familieplejen Danmark, Skole og Samfund, Institut for Menneskerettigheder, Det Kriminalpræventive Råd, Dansk Socialrådgiverforening, Danmarks Lærerforening, Dansk Friskoleforening, BUPL, Socialchefforeningen, Dansk Flygtningehjælp, FBU, Børnesagens Fællesråd, Rådet for Socialt Udsatte, Børnerådet, Red Barnet, Børne- og Kulturchefforeningen, UFC Børn og Unge).

UFC Børn og Unge påpeger, at sanktioner som foreslået kun vil være relevante for den yderst begrænsede gruppe af forældre, som kan - men ikke vil - yde relevant omsorg for deres børn.

Dansk Flygtningehjælp påpeger, at især flygtningefamilier vil blive hårdt ramt af forslaget, fordi

- familierne befinder sig i en situation, hvor de ikke på forhånd kender institutioner, opdragelsestraditioner og samfundsmæssige vilkår i øvrigt, og
- disse familier ofte i en længere periode vil befinde sig i en vanskelig økonomisk situation.

Flere påpeger, at der mangler dokumentation for, at tvang i form af forældreplæg o.l. har en positiv effekt (Institut for Menneskerettigheder, Dansk Socialrådgiverforening, Rådet for Socialt Udsatte, UFC Børn og Unge)

Socialministeriets bemærkninger:

Forældreplæg, som pr. definition iværksættes uden samtykke, er en nyskabelse i sociallovgivningen, hvilket har været formålet med lovforslaget. Der er tale om tiltag, der kan tages i anvendelse, når der ikke er andet, der virker. Forældreplæg skal således ikke anvendes,

- når frivillige, forebyggende foranstaltninger kan løse problemerne,
- i stedet for en anbringelse, når det er en anbringelse, der er behov for,
- når plægget og et eventuel efterfølgende stop for udbetalingen af børnefamilieydelsen i den konkrete sag vil gøre større skade end gavn. Så opfylder plægget ikke betingelsen om at skulle være egnet til at løse problemerne.

Og frem for alt er det stadig det generelle udgangspunkt, at frivillighed går forud for tvang.

Det er helt grundlæggende, og fremgår også flere steder i bemærkningerne til lovforslaget. Det vil også komme til at fremgår af den vejledning til kommunerne, der vil blive udarbejdet i forbindelse med lovforslagets vedtagelse.

Målgruppe

Børne- og Kulturchefforeningen påpeger, at der med lovforslagets beskrivelse af målgruppen for så vidt angår børnene og de unge indføres et nyt begreb, der medfører en indsnævring af hidtidig praksis.

Ankestyrelsen anfører, at det kan være vanskeligt at skelne mellem "hensigtsmæssig udvikling i fare", som nævnt i § 41a og "væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs behov for støtte", som er kriteriet for støtte efter § 40.

Flere påpeger, at det er svært at vurdere, om der er tale om, at forældre ikke vil eller ikke kan opfylde deres ansvar som forældre, og at der næsten altid ligger mere bagved, end at forældre ikke vil (Familieplejen Danmark, Børnerådet, BUPL).

Børnesagens Fællesråd påpeger, at der også er normalt begavede og raske forældre, der ikke evner at opfylde forældreansvaret, og at man bør tilbyde disse forældre de nødvendige redskaber, før man tildeler dem et forældreplæg.

Socialministeriets bemærkninger:

Blandt andet på baggrund af høringssvarene er formuleringen i det endelige lovforslag af målgruppen for forældreplæg for så vidt angår børnene og de unge ændret, så der kan træffes afgørelse om forældreplæg, "når der er risiko for, at et barns eller en ungs udvikling er i fare". Formuleringen skal illustrere, at de problemer, som børnene eller de unge har, skal have en vis alvor, men at der ikke er tale om, at de er så alvorlige, at der er grundlag for en anbringelse uden for hjemmet uden samtykke.

For så vidt angår forældrene ligger det fast, at forældreplæg kun kan tages i anvendelse, når barnets eller den unges problemer skyldes, at forældrene faktisk er i stand til at varetage deres opgave som forældre, men at de af en eller anden grund ikke vil.

Det betyder også, at der vil være mange tilfælde, hvor forældre, der er både fysisk og psykisk raske og normalt begavede, ikke kan få en afgørelse om et forældreplæg, fordi den manglende opfyldelse fx skyldes, at de mangler redskaberne til at varetage deres rolle som forældre og ikke, at de ikke vil. Disse forældre og deres børn, vil i stedet skulle støttes på anden måde fx ved at få tilbud om deltagelse i et forældreprogram. Dette er blevet præciseret i lovforslagets bemærkninger.

Pålæggenes indhold

FBU mener, at forslaget til § 41a, stk. 2, nr. 4, om forældrenes manglende samarbejde med relevante myndigheder bør være en sags "overkriterium" for, om forældreplæg kan tages i anvendelse og ikke som foreslået et selvstændigt kriterium for anvendelsen af plæg.

BUPL påpeger, at det bør præciseres, om eventuelle pålæg skal gives under hensyn til forældrenes deltagelse på arbejdsmarkedet.

Socialministeriets bemærkninger:

Man kan godt sige, at forældrenes manglende samarbejde med de relevante myndigheder allerede er et "overkriterium" for, at forældreplæg kan tages i anvendelse. Hele konstruktionen forudsætter, at forældrene ikke vil samarbejde om en frivillig løsning omkring barnets eller den unges problemer, før der kan træffes afgørelse om et forældreplæg.

Ved siden af det fastholdes det, at det skal kunne være en selvstændig årsag til at tage forældreplæg i anvendelse, at forældre ikke vil samarbejde med relevante myndigheder om løsning af barnets eller den unges problemer.

Det er blevet præciseret i lovforslagets bemærkninger, at der skal foretages en § 38-undersøgelse i forbindelse med behandlingen af en sag om forældreplæg, og at et pålæg i sit indhold ikke må stille sig i vejen for, at forældrene kan opfylde deres øvrige forpligtelser fx i forhold til familiens eventuelt øvrige børn og i forhold til arbejdspladsen.

Derudover vil rammerne for indholdet stadig være fleksible, jf. nedenfor under Socialministeriets bemærkninger vedrørende forslaget retssikkerhedsaspekter.

Ud over de præciseringer, der er foretaget i lovforslaget og bemærkningerne, vil hele ordningen med forældreplæg, rammerne for sagsbehandling og indhold mv. blive grundigt beskrevet i den vejledning, som vil blive udarbejdet.

Retssikkerhed

De fleste høringssvar har kommentarer til retssikkerhedselementerne i forslaget.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at der med lovforslaget lægges vægt på de grundlæggende forvaltningsretlige og menneskeretlige principper om retssikkerhed.

Nogle høringssvar påpeger, at nogle af de mere vage formuleringer i lovteksten og skønselementet i nogle af bestemmelserne giver retssikkerhedsmæssige problemer i forhold til forældrene (Børnerådet, FBU, Dansk Socialrådgiverforening, Socialchefforeningen).

Dansk Socialrådgiverforening finder, at flere af de konkrete aktiviteter, man ønsker at pålægge forældrene, er gode i børnearbejdet – dog uden tvang.

FBU finder, at der er for løse rammer for pålæggenes indhold

Flere høringssvar finder det problematisk, at det er den kommunale forvaltning, der på vegne af kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om forældreplæg og om manglende efterlevelse. Flere foreslår, at sagerne behandles i et personsag-

sudvalg, børne- og ungeudvalget eller ved domstolene. Sammenblandingen af udøvende og dømmende myndighed findes at true forældrenes retssikkerhed (Skole og Samfund, FBU, Børnesagens Fællesråd, Socialchefforeningen).

Institut for Menneskerettigheder anbefaler på baggrund af sammenhængen til regeringens integrationsplan, at eventuelle foranstaltninger iværksættes med et helhedsorienteret syn på barnets tarv, og dets ret til også at udvikle sin egen kulturelle identitet, sådan som det bl.a. kommer til udtryk i FN's konvention om Børns Rettigheder, art. 29 og 30.

Børnesagens Fællesråd mener, at forslaget er udtryk for manglende proportionalitet, og at kommunens indblanding kan være en overtrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (art. 8) og undrer sig i øvrigt over, at lovforslaget ikke berører fx børnekonventionens art. 12 (barnets ret til at udtrykke sine synspunkter) og art. 15 (barnets foreningsfrihed).

Socialministeriets bemærkninger:

Den kommunale forvaltning tillægges i forbindelse med sagsbehandlingen og afgørelserne om forældreplæg en relativt vid skønsmulighed. Fordi konsekvenserne af afgørelserne kan være ret indgribende for familien, er det særligt vigtigt, at forvaltningen fortager en omhyggelig sagsbehandling og overholder de forvaltningsretlige regler.

Samtidig er det også vigtigt, at ordningen er fleksibel, så løsningerne i de konkrete sager passer med problemernes karakter. Forældrenes og børnenes retssikkerhed varetages ikke ved anvendelsen af standardløsninger, som ikke har den ønskede effekt.

Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser fx Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FN's Konvention om Børns Rettigheder har været vurderet i forbindelse med det lovforberedende arbejde, og konklusionen er, som det også fremgår af bemærkningerne, at når kommunerne udøver deres beføjelser i overensstemmelse med de betingelser, der fastlægges i lovforslaget, vil det ikke være i strid med Danmarks internationale forpligtelser hverken i forhold til forældremyndighedsindehaveren eller i forhold til barnet.

Afgørelserne omfattes af de almindelige klageregler. Sammen med de rammer, der i øvrigt lægges for sagsbehandlingen og for afgørelserne, er der taget hensyn til børnenes og forældrenes retssikkerhed, så der ikke er behov for den yderligere sikring – og bureaukratisering – der ville ligge i, at afgørelserne skal træffes ved domstolene eller i børne- og ungeudvalget.

Retssikkerhedsaspekterne ved forslaget har i det hele taget stor vægt for regeringen. Derfor vil rammerne for sagsbehandlingen og de procedurer, man skal igennem i forbindelse med sagsbehandlingen, også blive beskrevet grundigt i den kommende vejledning.

Evaluering

Flere høringssvar nævner behovet for, at der evalueres bredere end bare på udbredelsen af anvendelse af forældreplæg herunder på, hvad der tidligere er gjort i forhold til familien, og på processen forud for afgørelsen. Derudover nævnes det, at det er vigtigt, at evalueringen ikke kun bliver foretaget fra den kommunale forvaltnings synsvinkel men også inddrager oplysninger fra familierne (FBU, Børnesagens Fællesråd).

Socialministeriets bemærkninger:

I bemærkningerne til det lovforslag, der fremsættes, fremgår det nu på baggrund af høringssvarene, at evalueringen blandt andet skal have fokus på, hvor meget kommunerne har anvendt muligheden for at meddele forældreplæg, i hvor mange tilfælde udbetalingen af børnefamilieydelsen er blevet stoppet, hvor længe de enkelte forældreplæg har været i kraft, og hvor tit et forældreplæg vurderes at have været medvirkende til at rette op på barnets problemer. Derudover vil evalueringen skulle beskrive de forløb, der har ledt frem til afgørelserne om forældreplæg, herunder hvilke foranstaltninger der har været afprøvet inden forældreplægget, og hvad der har ligget til grund for beslutningen om, at netop et forældreplæg har været egnet i de konkrete sager.

HØRINGSSVAR

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att. Birgitte Lundblad

Den 8. december 2005
J.nr. 4043.229 [10.15.01] /KP

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (styrkelse af forældresvaret)

DSI skal indledningsvis beklage ikke at være på høringslisten i denne høring, som også i høj grad berører mennesker med handicap. Vi tillader os at gå ud fra, at DSI's bemærkninger til lovforslaget medtages i høringsprocessen og indgår i det videre lovforberedende arbejde.

DSI beklager regeringens ønske om at markere samfundets afstandtagen til forældre, der ikke vil påtage sig ansvaret. For det første er DSI af den opfattelse, at manglende forældreansvar ikke skyldes manglende vilje, men snarere skal ses som en kombination af manglende evne, mangel på kærlighed i egen barndom, psykiske problemer, misbrugsproblemer m.v. For det andet er det ikke samfundets afstandtagen de familier har brug for, men samfundets støtte.

DSI mener samtidig, at forslaget om et forældreplæg har karakter af tvang. Ikke mindst når det kædes sammen med en økonomisk sanktion.

Lovbemærkningerne indeholder mange skønsmæssige overvejelser. Hvornår er et barns udvikling i fare, hvad er alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer, hvornår lever forældremyndigheden ikke op til sit ansvar, hvad er et forældreplæg, og hvornår er der undskyldelige omstændigheder ved den manglende efterlevelse.

DSI er bekymret for konsekvenserne i relation til nogle grupper af børn og unge med handicap. For eksempel hvor handicappet ikke er synligt. I handicaporganisationerne har vi mange erfaringer fra dagligdagen i skole eller daginstitution, hvor et barns adfærd læses forkert og signalerne fejltolkes. For børn med en vifte af forskellige vanskeligheder kan det føre til misforståelser af situationen og en fejlagtig opfattelse af, at forældrene ikke lever op til deres ansvar.

Vi kan fx nævne børn med ADHD, der ofte opleves som uopdragne eller som understimulerede børn, der misrøgtes i hjemmet, eller ordblinde børn, hvor opfattelsen kan være, at forældrene ikke hjælper og støtter deres børn tilstrækkeligt i forhold til skolearbejde og sprogudvikling. Andre eksempler kunne nævnes. Samtidig kan der gå meget lang tid med udredningen af det enkelte barn. Denne periode med misforståelser kan derfor være meget lang og belastende for familien, der ikke får den rigtige støtte.

Med det fremsatte lovforslag kan DSI derfor frygte, at forældre til børn med handicap står i risiko for – ubegrundet – at blive beskyldt for ikke at tage hånd om deres børn og ikke at leve op til deres forældreansvar med den efterfølgende konsekvens, at de mister deres børnefamilieydelse.

Hvem målgruppen er, efterlader lovforslaget også tvivl om. Lovforslaget indeholder en formulering om, at målgruppen *"er forældre, der har muligheden for at påtage sig deres forældreansvar, men som alligevel ikke gør det. Det vil sige forældre, der på grund af individuelle vanskeligheder, fx fordi de er udviklingshæmmede eller psykisk syge, ikke kan forventes til enhver tid at opfylde deres forældreansvar, som udgangspunkt falder uden for målgruppen."*

DSI mener, dette skøn kan medføre risiko for misforståelser og fejlfortolkninger. Hvornår har man som forældre muligheden for at påtage sig et forældreansvar, og hvornår har man ikke? Samtidig kan det have stor betydning, at forældre med handicap får den fornødne handicapkompenserende støtte. Den rigtige støtte kan være en forudsætning for, at de kan påtage sig forældreansvaret. Denne sondring kan i sig selv give anledning til misforståelser i praksis.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at mange forældre med handicap og forældre til børn og unge med handicap oplever, at "mødet med systemet" er belastende. De føler ikke, de bliver forstået, hørt og taget alvorligt. Med udgangspunkt i de erfaringer, kan DSI frygte lovforslagets konsekvenser. Ikke alene kan misforståelser føre til, at man mistænkeliggøres og stemples som dårlige forældre, man kan også risikere at miste børnefamilieydelsen.

DSI er dybt betænkelig ved lovforslaget. Selve ideen om kursuslignede forældreprogrammer er et positivt tilbud som en del af andre tilbud og foranstaltninger. Men sammenkædningen af et pålæg og økonomiske sanktioner, er ikke acceptabel.

I øvrigt stiller DSI spørgsmålstegn ved retssikkerheden i forbindelse med forældreoplæg. Som udgangspunkt er der meget strenge retssikkerhedsforskrifter, når der i den sociale lovgivning anvendes tvang. Det gælder både i forbindelse med anbringelse af et barn uden samtykke og når magtanvendelsesreglerne tages i anvendelse.

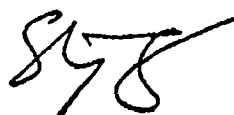
Med de mange skønsmæssige vurderinger, der skal foretages om både barnets udvikling og forældrenes evne og vilje til at påtage sig forældreansvaret, er det ikke betryggende, at der

ikke er lagt op til særlige retssikkerhedsmæssige foranstaltninger, fx krav til selve afgørelsen eller til hvor kompetencen til at træffe afgørelsen skal placeres.

Endelig skal DSI ikke undlade at bemærke, at lovforslaget indgribende og alvorlige karakter ikke virker proportionalt med problemets omfang. Lovforslaget skønnes at resultere i iværksættelse af forældreprogrammer for 800 familier om året, hvoraf hovedparten vurderes at ville blive iværksat frivilligt, og en mindre del som følge af et pålæg. Berettiger det til lovgivning om tvang med økonomiske sanktioner? Man påregner ikke, at muligheden for at stoppe udbetalingen af børnefamilieydelsen ved manglende efterlevelse af forældre-pålæg, forudsættes at give anledning til mindre udgifter. Det vil sige, man ikke forventer at der skal sanktioneres i stort omfang. Men for de, det måtte ramme, kan det have vidtrækkende økonomiske konsekvenser.

Endelig skal DSI nævne, at såfremt forældre til børn og unge med handicap skal undgå den beskrevne fejlfortolkning, må der være hurtigere adgang til udredninger af højere kvalitet, end vi ser i dag. Derudover stiller det krav om uddannelse i kommunerne, så kontakten med de familier, hvor barnet har et handicap – kendt som ukendt - kvalificeres.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

140

2122

Kommunernes Revision

Socialministeriet
Att.: Birgitte Lundblad
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K.

90.05-3599

MR/AL

17. november 2005

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

I mail af 15. november i år har ministeriet anmodet KR om at fremkomme med bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

I den anledning kan vi oplyse, at vi ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Michael Rasmussen
direktør

Hovedkontoret

Krumtappen 2
2500 Valby
Telefon: 33 12 65 45
Telefax: 33 14 85 00
E-mail: kr@kr.dk
Web: www.kr.dk

Socialministeriet

24 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-1304 (646)

✓

e ældre

**Socialpædagogernes
Landsforbund**

Brolæggerstræde 9
1211 København K
Telefon 33 96 28 00
Fax 33 96 29 96
Email: sl@sl.dk
Girokonto 402-3951

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 22. november 2005

Socialfaglig afdeling
VM/lh

Sag: 2005-SLCSFA-00317
Dokument: 143756

Side 1 af 1

**Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af
lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styr-
kelse af forældreansvaret)**

Socialpædagogernes Landsforbund har fra ILIa/j.nr. 640-1301 mod-
taget udkast til lovforslag til høring med henblik på afgivelse af
bemærkninger senest mandag den 28. november 2005 kl. 12.00.

Lovforslaget består af to hovedpunkter:

Indførelse af mulighed for, at kommuner kan pålægge forældre at
foretage bestemte aktive handlinger i forhold til deres børn og et stop
for udbetalingen af børnefamilieydelsen, hvis forældrene ikke efterle-
ver pålægget.

Hertil har Socialpædagogernes Landsforbund ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Kirsten Nissen
Forbundsformand

Socialministeriet

23 NOV. 2005

Socialfagligt Center

Socialministeriet
Att. Birgitte Lundblad

Om høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

23. november 2005

./.
Vedlagt fremsendes Ankestyrelsens svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret).

J.nr. 0000158-05

Som supplement hertil bemærkes, at det fremgår af notat af 14. september 2005 om styrkelse af forældreansvaret, at Socialministeriet overvejer en løbende kontrol af kommunernes brug af det nye instrument.

Ankestyrelsen
Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K

I notatet nævnes, at dette f.eks. kunne ske ved – i lighed med, hvad der gælder for anbringelsesreformen – at pålægge kommunerne 1 gang i kvartalet at indberette til Ankestyrelsen, hvor mange undersøgelser de har truffet, og at en sådan løbende kontrol kunne følges op, af Ankestyrelsen i form af undersøgelser.

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
www.ast.dk

Hvis Socialministeriet fortsat overvejer at give Ankestyrelsen en rolle i forbindelse med opfølgning på lovforslaget, gør vi opmærksom på, at erfaringerne fra lovforslaget om anbringelsesreformen tilsiger, at det klart bør fremgå af lovforslagets bemærkninger, hvis det er tanken, at kommunerne skal forpligtes til at indberette til Ankestyrelsen.

Eksp.tid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsens Analysekontor og 2. kontor (børnekontoret) deltager gerne i en drøftelse af en tilrettelæggelse af opfølgningsarbejdet.

Venlig hilsen

Merete Pantmann
ankechef

640-1646

N

Socialministeriet
Att. Birgitte Lundblad

Om høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

23. november 2005

J.nr. 0000158-05

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger:

Ad den foreslåede § 41 a:

I stk. 3 er opregnet 5 eksempler på forældrepålæg. Det fremgår af bestemmelsens ordlyd og bemærkningerne til bestemmelsen, at eksemplerne ikke er udtømmende. Det kan dog synes misvisende, at det eksempel, der nævnes i stk. 3, nr. 1, "sikre barnets fremmøde i skolen ved personligt at følge barnet i skole" modificeres i bemærkningerne til bestemmelsen, hvor det fremgår, at et pålæg kan gå ud på, at "forældremyndighedsindehaverne skal sørge for, at barnet bliver fulgt i skole af andre".

Ankestyrelsen
Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
www.ast.dk

Det foreslås derfor, at det overvejes ikke at medtage eksempler i lovteksten, men udelukkende medtage disse i bemærkningerne til lovforslaget og i en kommende vejledning.

Eksp.tid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Sagsbehandling

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget punkt 5 og 6, at sager om forældrepålæg bliver omfattet af de gældende sagsbehandlingsregler for kommunerne på det sociale område, herunder reglerne om § 38-undersøgelse og samtale med børn. Det fremgår dog ikke, om hensigten er, at reglerne om handleplaner skal gælde. Det bemærkes, at hvis hensigten er, at der skal udarbejdes handleplaner, skal § 58 a ændres.

Ad bemærkningerne om lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Det bemærkes, at der vil være udgifter forbundet med Ankestyrelsens behandling af sager, hvor der klages over forældrepålæg eller stop for udbetaling af børnefamilieydelse.

Venlig hilsen

Merete Pantmann
ankechef

0816 9024 26

BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

Vesterbrogade 24, 2.th., DK 1620 København V. - Tlf.: 33 22 17 33 Fax: 33 22 17 50

e-mail: bf@boernesagen.dk - www.boernesagen.dk

København, den 28. november 2005

Socialministeriet
E-mail: sm@sm.dk

Vedrørende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

Børnesagens Fællesråd har modtaget høringsudkast vedr. styrkelse af forældreansvaret, som består af to hovedpunkter:

- 1) Indførelse af mulighed for, at kommuner kan pålægge forældre at foretage bestemte aktive handlinger i forhold til deres børn med henblik på at sikre, at det enkelte barn igen kommer ind i en hensigtsmæssig udvikling.
- 2) Indførelse af et stop for udbetalingen af børnefamilieydelse, hvis forældrene ikke efterlever pålægget.

Børnesagens Fællesråd er positiv over for flere forældreprogrammer, som netop er egnede til at give forældrene de nødvendige redskaber til at sætte grænser for deres børn m.m. Fællesrådet vil derfor opfordre til, at kommunerne får pligt til at oprette forældreprogrammer og tilbyde dem på et tidligt stadie til forældre, som kan have behov for det.

Når det gælder resten af lovudkastet har Børnesagens Fællesråd endog meget store betænkeligheder ved dets nuværende udformning. Det er Fællesrådets klare opfattelse, at dette forslag vil ramme de selv samme børn, som man med forslaget ønsker at hjælpe. Børn i fattige familier vil miste penge til tøj, mad m.m. og vil meget let blive gjort til (økonomiske) sydebukke i familier, der har svært ved at sætte de nødvendige rammer for deres børn. De risikerer herved yderligere marginalisering og stigmatisering i skole m.v., fordi de ser forhutlede ud og på grund af dårlig mad ikke kan koncentrere sig i timerne. Børnefamilieydelsen knytter sig efter de gældende regler til forsørgelse af barnet i hjemmet. Fratagelse af børnefamilieydelse på baggrund af manglende opfyldelse af forældreplæg bryder derfor med dette princip, hvilket er dybt betænkeligt ud fra et ønske om at sætte hensynet til barnets bedste først og give alle børn de samme rettigheder og muligheder. Børnesagens Fællesråd vil kraftigt opfordre til, at loven – hvis den vedtages – også bliver evalueret fra en børnevinkel (herunder også økonomisk).

Børnesagens Fællesråd er bekymret over forslagets fokus på pålæg og straf frem for forebyggelse og samarbejde. Et vellykket samarbejde med forældre om deres børns problemer har stor betydning for, om indsatsen over for barnet lykkes. Børnesagens Fællesråd bemærker, at forebyggelsesindsatsen - og herunder samarbejdet med forældrene - kun er sporadisk nævnt i forslaget. Det skal ifølge bemærkningerne altid undersøges, om en frivillig løsning er mulig, inden der træffes afgørelse om et forældreplæg. Det hjælper dog ikke meget, hvis den frivillige løsning går ud på, at forældrene skal samtykke i kommunens forslag/plæg. Der kan være mange underliggende årsager til, at et barn pjækker fra skole eller har anden uhensigtsmæssig adfærd.

Socialministeriet

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

649.1646

Forslaget behandler dog slet ikke denne problemstilling og giver dermed adgang til at tildele forældre pålæg uden at undersøge eller afhjælpe de underliggende problemer. En økonomisk presset kommune kan desuden være fristet til at bruge pålæg mere end tilbud om forældreprogrammer og andre forebyggende tiltag. Hvis forslaget vedtages i sin nuværende form mener Børnesagens Fællesråd det er meget væsentligt, at der føres nøje kontrol med, om forældre pålæg bliver brugt mere på bekostning af den forebyggende indsats, og at der foreligger oplysning om den forebyggende indsats forud for forældre pålæg. Dette vil så vidt det ses af bemærkningerne til det nuværende udkast til lovforslag ikke blive inddraget i evalueringen efter et år.

Kommunen skal efter udkastet kunne give forældre pålæg om at følge deres barn i skole, til konkrete fritidsaktiviteter, sikre barnet kommer hjem på et bestemt tidspunkt m.m. under truslen om, at familien mister børnefamilieydelsen for barnet, hvis pålægget ikke bliver efterkommet. Det indebærer i realiteten, at kommunen kan træffe beslutning om forhold vedrørende privat- og familieliv, selv om der ikke er en åbenbar risiko for, at barnets sundhed eller udvikling vil lide alvorlig skade. Alt dette kan desuden ske uden indblanding af børn og ungeudvalget, som normalt træffer beslutning om tvangsmæssige foranstaltninger, når der er en åbenbar risiko for, at et barns sundhed eller udvikling lider alvorlig skade. Et forældre pålæg er ikke engang betinget af, at der er åbenbar risiko for barnets sundhed eller udvikling, og alligevel bliver børn og ungeudvalget ikke inddraget. Børn og ungeudvalget kunne for eksempel få ansvar for at checke, at kommunen ikke nøjes med at konstatere, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit ansvar eller pålæg, men at kommunen også har undersøgt de bagvedliggende problemer og aktivt har forsøgt at afhjælpe problemerne på anden vis. Endvidere er det efter udkastet kun kommunen selv, der ved manglende opfyldelse af forældre pålæg vurderer, om der foreligger undskyldelige omstændigheder. Kommunen kan også vælge at vurdere at foretage en negativ vurdering af sindelaget hos en forælder, som først i sidste ende af fristen viser vilje til at opfylde pålægget – og dermed fratage børnefamilieydelsen alligevel. Børnesagens Fællesråd kan kun betegne dette som en ufrugtbar mistænkeliggørelse af forældrenes motiver. I det mindste bør man vente til næste periode med pålæg, før man vælger at fratage børnefamilieydelsen.

I bemærkningerne til lovforslaget er der gjort opmærksom på, at forslaget ikke er i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Børnesagens fællesråd mener imidlertid forslaget er udtryk for manglende proportionalitet, og at forslagets indblanding i familie- og privatlivet meget vel kan være en overtrædelse af artikel 8 i konventionen. Efter forslaget er det for eksempel en betingelse for tildeling af pålæg, at barnets hensigtsmæssige udvikling er i fare. Et barns hensigtsmæssige udvikling er i bemærkningerne defineret som gode sociale relationer og personlig udfoldelse. Børnesagens Fællesråd er overrasket over, at det nu er de offentlige myndigheder, der med et forældre pålæg og trussel om fratagelse af børnefamilieydelse kan bestemme, hvilke sociale relationer, der er gode for et barn. Det betyder i praksis, at kommunen overtager en del af forældrenes rettigheder jævnfør lov om forældremyndighed og samvær.

Børnesagens Fællesråd er overrasket over, at udkastet overhovedet ikke berører lovforslagets overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen). Konventionen kræver først og fremmest af medlemsstaterne, at de sætter hensynet til barnets bedste foran andre hensyn, jævnfør artikel 3. Børnesagens Fællesråd mener forslaget muligvis er en krænkelse af Børnekonventionen for så vidt angår barnets ret til at udtrykke sine synspunkter, og at andre lægger vægt på dem (artikel 12), barnets ret til foreningsfrihed (artikel 15) m.v. Det gælder for eksempel forældre pålæg om at sikre barnets deltagelse i konkrete fritidsinteresser ved at følge barnet til det pågældende sted.

Målgruppen for forældre pålægge er ifølge forslaget de forældre, der har muligheden for at påtage sig deres forældreansvar, men som alligevel ikke gør det. Det fremgår af forslaget, at udviklingshæmmede eller psykisk syge ikke skal gives pålæg, fordi de ikke kan forventes til enhver tid at opfylde deres forældreansvar. Børnesagens Fællesråd finder det væsentligt at understrege, at der også findes andre normalt begavede og raske forældre, som ikke evner at opfylde forældreansvaret ved for eksempel at sætte grænser for deres børn. Disse forældre bør man fra kommunens side tilbyde de nødvendige redskaber til at opfylde forældrerollen – for eksempel i form af en realistisk handlingsplan, før man eventuelt tildeler dem et forældre pålæg.

Barnets nærmiljø skal efter forslaget inddrages i tildelingen af forældre pålæg og kontrol med pålæggets overholdelse. Det er understreget i forslagets bemærkninger, at personale i daginstitutioner m.v. ikke skal føre tilsyn med pålæggets overholdelse. Alligevel fremgår det også af bemærkningerne, at de skal orienteres om pålægget, så de ved henvendelse fra kommunen kan give oplysning om pålæggets overholdelse. I den gældende bekendtgørelse om underretningspligt over for kommunen er der lagt vægt på, at underretningspligten indtræder, når der ikke er rimelig mulighed for gennem egen virksomhed i tide at afhjælpe vanskelighederne, herunder gennem rådgivning og vejledning af forældrene og barnet eller den unge samt gennem dialog og samarbejde eventuelt med henblik på inddragelse af kommunen, jævnfør § 2, stk. 2.

Børnesagens Fællesråd vil indtrængende bede regeringen og Folketingets partier om at foretage en grundig behandling af udkastet/lovforslaget ud fra hensynet til barnets bedste.

Med venlig hilsen

Peter Grevsen
Formand

/ Susanne Holmgaard Hansen
Sekretariatsleder

FØLGENDE ORGANISATIONER ER MEDLEMMER AF BØRNESAGENS FÆLLESRÅD:

Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge - KFBU	FBU - Forældrelandsforeningen	Familieplejen Danmark - FD
Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge	Daginstitutionernes Lands-Organisation	Landsorganisationen Børns Vilkår
Børneforeningen, Mentalhygiejnisk Forening for Børn og Unge	Foreningen "Jysk Børneforsorg/Fredehjem"	Mødrehjælpen af 1983
Foreningen "Ungdommens Vel" KFUM og KFUK's børne og ungdomsforsorg	Ungdomsringen	Barnets Hus
Landsforeningen af Opholdssteder og Skole- og Behandlingshjem	KFUM's Sociale Arbejde i Danmark	Associeret medlem: DASPCAN
Medlemsorganisationerne dækker tilsammen omsorgen for mere end 200.000 børn og unge.		

Aabenraa d. 28. november 2005

Høringssvar

Forslag til

Lov om ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse.

Udviklings- og Formidlingscenteret for Børn og Unge har en række bemærkninger til lovforslaget. Bemærkningerne retter sig primært mod den viden og de præmisser, der udgør grundlaget for lovforslaget.

Vi finder lovforslaget principielt, idet det bryder med universelle ydelser, som et centralt princip i dansk socialpolitik.

Forskning i socialt arbejde er i sin vorden i Danmark. Vi finder det dog væsentligt at den aktuelt bedste viden og forskning på området, indgår i det politiske beslutningsgrund og/eller indgår i den evaluering, der - ifølge lovforslaget - skal finde sted efter et år.

Personkreds

Nogle forældres vanskeligheder med at støtte deres børn tilstrækkeligt og relevant i disses opvækst er en central problemstilling i indsatsen overfor udsatte børn og unge.

UFC Børn og Unge finder det generelt væsentligt at overveje programmer og metoder til at imødekomme denne situation, som ikke hidtil har været mødt målrettet og strategisk.

Problemstillingen er i vid udstrækning afdækket i det netop afsluttede "Social Arv" forskningsprogram og i SFI's børneforløbsundersøgelse. Denne forskning har anvist en række - om end meget overordnede - strategier for at håndtere disse - oftest meget komplekse - problemer.

Det er UFC Børn og Unges vurdering, at det fremsatte lovforslag kun vil være en relevant sanktion over den yderst, yderst begrænset gruppe af forældre som "**kan** men ikke **vil**" yde relevant omsorg for deres børn.

Såfremt sanktionen anvendes overfor forældre med langt mere komplekse problemer, vil konsekvensen blive yderligere marginalisering og fattigdom for en, i forvejen, belastet del af befolkningen.

Økonomiske sanktioner.

Det menneskesyn, der ligger bag lovgivning tager afsæt i det økonomiske rationale, som antager, at borgerne adfærdsreguleres, når de bliver ramt økonomisk.

Socialministeriet

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-1646

SFIs og CASAs forskning har påvist, at dette rationale ikke er gyldigt på arbejdsmarkedsområdet, hvor nedskæring i kontanthjælpen ikke har den tilsigtede virkning.

Virkningen (eller mangel på samme) af økonomisk incitament er ligeledes forskningsfelter for bl.a. Niels Åkerstrøm Andersen (kontraktiliggørelse), Kasper Villadsen (det sociale arbejdes genealogi) og Juul og Højlund (anerkendelse). Disse forskere peger alle på andre forståelsesrammer end de økonomiske.

Man kan på den baggrund stille sig skeptisk i forhold til om rationale vil være gyldigt i forhold til forældre, der har vanskeligt ved at udøve en relevant forældredrevne.

I den udstrækning rationale er gyldigt, bør det undersøges i hvilken udstrækning der er tale om en "skintilpasning", som reelt ikke påvirker forældrenes generelle evne til indlevelse i deres børns behov.

Forældreprogrammer.

Der har i Danmark i de sidste 50 år været anvendt en række forskellige indsatser overfor målgruppen – de socialt og kulturelt svageste familier. Hovedparten af indsatserne er importeret fra England og USA, som har præget familiearbejdet stærkt.

De forskellige familieprogrammer og koncepter er alle implementeret i daglig kommunal praksis. Her kan som eksempler nævnes

- Familiebehandling og socialt arbejde med grupper af forældre (psykodynamisk og relationsorienteret)
- Family First (kortvarig læringsteoretisk)
- Familieværksteder og Marte Meo (systemisk orienteret med delvis psykodynamisk tænkning)
- MST og PMT (kognitiv og læringsorienteret)
- Mentorordninger (rollemodeltænkning relations- og læringsteoretisk)

England er på mange måder væsensforskellig fra Danmark.

Det skal anbefales, at der iværksættes undersøgelse af de nævnte engelske programmers forudsætninger for vellykkethed og hvorledes og i hvilket omfang disse helt eller delvist kan overføres til Danmark.

Belært af erfaringerne med MST bør der være fokus på hvem, der anbefaler hvad og hvilke (økonomiske) interesser, der ligger bag.

Overvejelser for fremtidige indsatser.

Såvel SFI og Nordisk Cambells seneste review om MST anbefaler 2 centrale anbefalinger for fremtidige indsatser:

- Det skal overvejes, hvorvidt det er realistisk at forvente at mangeårige og komplekse sociale problemer kan løses gennem individuelle, psykologiske og kortvarige indsatser.
- Spørgsmålet: virker det? kan ikke besvares relevant overfor komplekse sociale problemstillinger med multifaktorielle årsager. NC2 reviewet anbefaler, at man snarere stiller spørgsmålet: hvad virker - for hvem - i hvilken kontekst - hvor længe?

Som det fremgår af ovenstående, er der ikke i Udviklings- og Formidlingscenteret for Børn og Unge en forventning om at indførelse af denne lov vil styrke udsatte børn og unges opvækstvilkår. Der er imidlertid en stadig øget viden indenfor området og hermed også en øget viden om hvad der virker, for hvem og hvornår. En viden vi håber, vil præge lovgivningen fremover.

Lise Færch
Centerchef

Udviklings- og Formidlingscenter
for Børn og Unge
Haderslevvej 1
6200 Aabenraa

Tlf: 7462 2220
ufc@ufc-bu.dk
www.ufc-bu.dk

23

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet**Sendt:** 28. november 2005 12:20**Til:** Børneenheden, Socialministeriet**Emne:** VS: Integrationsministeriet hørings svar vedr. styrkelse af forældreansvaret

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Jakob Øster [mailto:jds@inm.dk]**Sendt:** 25. november 2005 10:27**Til:** Socialministeriet**Cc:** Jakob Øster**Emne:** Integrationsministeriet hørings svar vedr. styrkelse af forældreansvaret

Socialministeriet har ved e-post af 16. november 2005 anmodet Integrationsministeriet om eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret).

Integrationsministeriet skal herved meddele, at ministeriet ikke har bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen
Jakob Øster

Socialministeriet

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640 - 4646

22

Danmarks Skolelederforening
Ved Stranden 16, 1.
1061 København K.
Tlf. 33 14 28 40
Email: ds@dsnet.dk

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

København, den 28. november 2005

**Lov om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse
(Styrkelse af forældreansvaret) j. nr. 640-1301**

Danmarks Skolelederforening takker for muligheden for at afgive hørings svar til ovennævnte forslag.

Danmarks Skolelederforening ser positivt på lovændringens formål: at understøtte børn og unges mulighed for at udvikle sig, at sikre en god skolegang samt at undgå, at de risikerer at begive sig ind på en kriminel løbebane.

Vi finder det afgørende vigtigt at der drages omsorg for børn og unge, som har sociale problemer og vanskeligheder af en sådan karakter, at barnet eller den unge som følge af individuelle vanskeligheder ikke udvikler sig på lige fod med andre jævnaldrende.

Danmarks Skolelederforening påskønner i særdeleshed at der ydes en speciel indsats overfor forældre, som gerne vil påtage sig forældreansvaret, men ikke har tilstrækkelige redskaber hertil. Vi mener, der er behov for rådgivning og supervision omkring forældrerollen med det formål at styrke forældrenes evne og vilje til at påtage sig deres ansvar som forældre og dermed forebygge en u hensigtsmæssig udvikling for børnene.

Danmarks Skolelederforening ønsker at fremhæve vigtigheden af, at lovforslaget udvider kommunernes samlede vifte af muligheder for at yde særlig støtte til børn og unge samt giver kommunerne et nyt redskab i indsatsen for de udsatte børn og unge og deres forældre; et redskab, som skal supplere og ses i sammenhæng med de allerede eksisterende.

Danmarks Skolelederforening er enig med regeringen og den tværministerielle arbejdsgruppe i, at der bør arbejdes videre med forældreprogrammer som et middel til at sætte forældre i stand til bedre at forstå og påtage sig deres ansvar som forældre. Danmarks skolelederforening bifalder opfordringen til kommunerne om i højere grad at tilbyde fokuserede forældreprogrammer.

Vi støtter desuden regeringens ønske om at igangsætte et metodeudviklingsarbejde om forældreprogrammer og tilskynder til en formidling af allerede opnåede erfaringer.

Socialministeriet

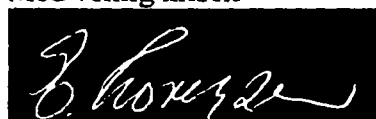
28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-1646

Sluttelig er det efter Danmarks Skolelederforenings opfattelse yderst væsentligt, at rammerne for ordningen tilrettelægges, så der i høj grad tages hensyn til forældremyndighedsindehavernes samt børnenes eller de unges retssikkerhed, samt at ordningen ikke er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hverken i forhold til forældremyndighedsindehaveren eller i forhold til barnet.

Med venlig hilsen

A black rectangular box containing a handwritten signature in cursive script, which appears to be 'E. Lorenzen'.

Erik Lorenzen
formand

Socialministeriet
Departementet
Holmens kanal 22
1060 København K.

Friskolernes Kontor
Prices Havevej 11
5600 Faaborg

Telefon 62 61 30 13
Telefax 62 61 39 11

df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218
CVR nr. 46675118

Dato: 28.11.05

Journal: 904

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse (styrkelse af forældreansvaret)

Dansk Friskoleforening takker for lejligheden til at udtale sig om lovændringerne vedr. de to love.

Foreningen finder konsekvenserne af den foreslåede lovgivning svær at gennemskue, hvorfor vi alene vil udtale os om meddelelse af forældreplæg, som meddeles på baggrund af oplysninger fra skolerne.

Med henvisning til engelske erfaringer fastslås det, at forældre generelt er positive over for forældreprogrammerne, men der synes umiddelbart ikke at være fokus på konsekvenserne for samarbejdet mellem hjem og skole. I forhold til de foreliggende problemstillinger kan man vælge at betragte frivilligheden i dette samarbejde som mindre væsentligt, men Dansk Friskoleforening er principielt af den opfattelse, at de kommunale myndigheder længst muligt bør søge problemerne løst gennem samarbejde.

I mange tilfælde vil det ikke være realistisk at pålægge forældre at følge børnene i skole, og hvis der skal føres kontrol med forældrenes deltagelse i forældremøder og konsultationer, må man vel forestille sig, at skolen optræder som en aktiv part i den sociale kontrol, ligesom skolen i det hele taget vil få en central rolle at spille. Når overholdelse af plæg bliver en betingelse for at modtage familieydelse, må der efter vor bedømmelse ske en udvidelse af skolernes underretningspligt, ligesom skolerne tilsyneladende vil skulle pålægge visse forældre at deltage i en møderække på skolen. Dette må medføre, at kommunerne får hjemmel til at påføre frie grundskoler ekstra udgifter, uden at disse skoler øjensynligt får del i nogen økonomisk kompensation.

Det ligger i sagens natur, at lovforslag af den foreliggende karakter kun vanskeligt kan præcisere omfang og målgruppe. Friskolerne vil naturligvis medvirke til løsningen af de beskrevne problemer, men som vi har påpeget, kan skolerne blive stillet

Socialministeriet
28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-1646

Danmarks Lærerforening

VANDKUNSTEN 12 · 1467 KØBENHAVN K

32

Socialministeriet
Att.: Birgitte Lundblad
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendes alene elektronisk til sm@sm.dk

Den 29. november 2005
J.nr. 2005/7300/001*2

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse (styrkelse af forældreansvar)

Danmarks Lærerforening har behandlet udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse (styrkelse af forældreansvar).

Foreningen finder det principielt uheldigt, at lovforslaget giver kommunerne beføjelse til at straffe forældre, der forsømmer undervisningspligten for deres børn ved at fjerne børnefamilieydelsen. Dertil kommer, at det ofte vil være i forvejen økonomisk svage familier, der risikerer at få fjernet denne ydelse.

Foreningen vil i stedet anbefale, at man mere systematisk styrker mulighederne for, at skolen - eventuelt i samarbejde med repræsentanter for fælles rådgivende organer - kan gennemføre forebyggende foranstaltninger i forhold til forældre til elever, der forsømmer undervisningen.

Samtidig må skolen have øgede muligheder for i konkrete tilfælde af forsømmelser at gennemføre en samtale med forældrene for at understrege deres pligt til at sikre, at deres barn får en undervisning, der står mål med folkeskolens undervisning. I den sammenhæng kan det også være nødvendigt at beskrive de konsekvenser, forsømmelser kan få i forhold til indberetning til de sociale myndigheder med deraf følgende overvejelser om pålæg og sanktioner for at sikre barnets ret til undervisning.

Foreningen vil således anbefale en opprioritering af rådgivningen og de efterfølgende handlemuligheder i stedet for at opprioritere økonomiske sanktioner.

Med venlig hilsen

Anders Bondo Christensen
(Sign.)

Thomas Seeberg
(Sign.)

640.1646

28

Socialministeriet
Departementet
Holmens kanal 22
1060 København K

Dato 28-11-05
Ref. Beb/

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret), ministeriets j.nr. 640-1301

Dansk Flygtningehjælp har modtaget ovennævnte lovudkast i høring.

De foreslåede ændringer i serviceloven og lov om en børnefamilieydelse retter sig efter ordlyden ikke specifikt mod børn og forældre med flygtninge- eller indvandrerbaggrund. Der er tale om generelt formulerede ændringer rettet mod alle familier. Dansk Flygtningehjælp arbejder som humanitær organisation med det formål at sikre flygtninge mod forfølgelse og fremme holdbare løsninger på flygtningeproblemer, herunder flygtninges integration i Danmark. Vi har med dette udgangspunkt ikke grundlag for at kommentere generelle socialpolitiske tiltag.

Det fremgår imidlertid af de generelle lovbemærkninger i lovudkastet, at forslaget indgår i udmøntningen af integrationsaftalen fra 17.juni 2005.

De foreslåede ændringer kan endvidere efter Dansk Flygtningehjælps vurdering få særlige konsekvenser for flygtningefamilier. Forældre og børn med flygtningebaggrund befinder sig på flere måder i en særlig situation som familie i Danmark. De skal etablere en ny tilværelse som familie i et land, hvor de ikke på forhånd kender institutioner, opdragelsestraditioner, skolekultur og samfundsmæssige vilkår i øvrigt for at varetage forældreansvar. Dertil kommer, at disse familier ofte i en længere årrække vil befinde sig i en situation med vanskelige økonomiske vilkår. Mange flygtningefamilier vil således skulle klare sig med meget lave rådighedsbeløb i forhold til de daglige leveudgifter, fordi de er omfattet af reglerne om starthjælp eller kontanthjælpsloftet.

Dansk Flygtningehjælp vil på den baggrund komme med følgende kommentarer til de foreslåede ændringer.

1. Forslag om forældreplæg (serviceloven)

Det foreslås, at der i lov om social service indføres en mulighed for, at kommuner kan pålægge forældre bestemte handlinger i forhold til deres børn. Efter lovforslaget kan det f.eks. være et pålæg om at deltage i et tilbudt forældreprogram.

Efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse er det bedste udgangspunkt for at hjælpe børn med alvorlige problemer, at der skabes dialog mellem forældre, ansvarlige fagpersoner og de sociale myndigheder. Når det gælder flygtningefamilier, er det yderligere vores erfaring, at forældrene gerne vil løfte forældreansvaret og sørge for, at deres børn får et godt liv efter en ofte stærkt belastende periode på grund af forfølgelse og flugt. Forældrene føler i forvejen, at

Socialministeriet

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-1646

der hviler et stort pres på dem. De mangler endvidere forhåndskendskab til daginstitutioner, skoleliv i Danmark, udøvelsen af offentlig ansvar for børns trivsel etc.

Lovforslaget fokuserer på forældrenes ansvar og rolle, hvor der nok så meget er behov for at styrke dialogen gennem kvalificering og udvikling af metoder, der sikrer, at lærere, pædagoger, sagsbehandlere i socialforvaltningen m.fl. kan løfte deres del af ansvaret for, at der etableres en dialog. Hvad kan der f.eks. gøres for, at deltagelse i et forældremøde giver en oplevelse af reelt samarbejde, en oplevelse af at blive hørt, forstået og taget alvorlig.

Trusler om pålæg og sanktioner kan skabe mistillid til skade for den nødvendige dialog og samarbejdet omkring løsning af børnenes problemer. På trods af oplevet behov for hjælp hos forældrene, kan der skabes mistro over for at modtage hjælp fra det offentlige, hvilket kan true barnets udvikling yderligere.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at der i forbindelse med forældreoplæg skal følges et almindeligt proportionalitetsprincip, jf. serviceloven i øvrigt om at "anvende mindst indgribende formålstjenlige foranstaltning". Dansk Flygtningehjælp håber derfor, at der i den kommunale praksis vil blive tale om udvikling og anvendelse af flere og bedre frivillige løsninger, løsninger, som er tilpasset den enkelte families særlige forudsætninger og behov.

Mere specifikt i forhold til lovudkastets bestemmelser om det mulige indhold i forældreoplæg, er Dansk Flygtningehjælp usikker på, hvilke former for konkrete fritidsaktiviteter, der kan gives pålæg om, jf. den foreslåede §41a, stk.2, nr.3.

I forhold til udviklingen af såkaldte **forældreprogrammer**, jf. punkt 3 i de almindelige bemærkninger, bidrager Dansk Flygtningehjælp gerne med erfaringer indhøstet i vores arbejde i forhold til flygtninge- og indvandrerfamilier. Vores erfaring er bl.a., at forældrene generelt er glade for at deltage i kurser om forældre- og børneliv i Danmark, at de i det hele taget gerne vil have et forum, hvor der kan diskuteres opdragelse, skolegang, uddannelse osv. De frivillige kontaktfamilier i tilknytning til Dansk Flygtningehjælp oplever også et behov for at diskutere forældreskab, familieliv og børn med andre forældre i Danmark.

2. Stop for udbetaling af børnefamilieydelse

Det foreslås, at udbetalingen af børnefamilieydelsen skal kunne stoppes, hvis forældre ikke efterlever et meddelt forældreoplæg.

Børnefamilieydelsen er en generel økonomisk ydelse knyttet til det objektive forhold at have børn med deraf følgende forsørgelsesudgifter. Ydelsen har som andre tilsvarende universelle ydelser hidtil ikke være betinget af en bestemt social adfærd. Den foreslåede bestemmelse om, at efterlevelse af et forældreoplæg skal være en betingelse for at modtage børnefamilieydelse, er dermed en principiel nyskabelse.

Dansk Flygtningehjælp vil gerne gøre opmærksom på, at bortfald af børnefamilieydelse som sanktion kan få uforholdsmæssigt store konsekvenser for en del flygtninge- og indvandrerfamilier. Børnefamilieydelsen fungerer som tilskud til at afholde udgifter forbundet med at have

børn. Ydelsen udbetales uafhængig af indtægt. I familier med lav indkomst er ydelsen et vigtig bidrag til at kunne klare udgifterne.

Flygtninge og indvandrere udgør en relativ stor andel af lavindkomstgruppen i Danmark. Flygtninge- og familiesammenførte til flygtninge udgør bl.a. en stor andel af den gruppe, der modtager starthjælp som offentlig forsørgelseshjælp. Den gruppe af kontanthjælpsmodtagere, der rammes af kontanthjælpsloftet, har også en relativ stor andel af personer med flygtninge- eller indvandrerbaggrund. Familier på starthjælp eller under kontanthjælpsloftet har meget lave rådighedsbeløb til at dække de nødvendige daglige udgifter.

Manglende udbetaling af børnefamilieydelse vil for disse familier få uforholdsmæssigt store økonomiske konsekvenser sammenlignet med familier med almindelig indkomst gennem lønarbejde eller selvstændigt erhverv.

Hvis forældrene straffes økonomisk gennem stop for børnefamilieydelse, vil det betyde en yderligere forværring af disse familiers økonomi. Det kan have stærkt negative konsekvenser for børnenes livsvilkår, herunder også vilkårene for familiens øvrige børn. Dermed kommer børnene til - oven i deres øvrige problemer - at bære yderligere omkostninger ved, at deres forældre ikke formår at løfte forældreansvaret.

Med venlig hilsen

Andreas Kamm, generalsekretær

Dansk Flygtningehjælp
andreas.kamm@drc.dk
Direkte telefon 33735130

24

FBU – ForældreLANDSforeningen
Landssekretariatet
Bernstorffsvej 20
2900 Hellerup

Tlf. 70 27 00 27
e-mail sek@fbu.dk

Til
Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Hellerup, den 28.11.05

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse (styrkelse af forældreansvaret) - jr. nr. 640 -1301.

Generelle bemærkninger

FBU ForældreLANDSforeningen finder det vigtigt, at forældre i videst muligt omfang påtager sig ansvaret for deres børn og unge, og at samfundet støtter forældre i den opgave, når børn og unge har mere alvorlige vanskeligheder og dermed behov for særlig støtte.

FBU finder, at samfundets støtte og indsats må være tilrettelagt på en sådan måde, at støtten og indsatsen understøtter de ressourcer, som er i den enkelte familie.

FBU finder, at støtten til familier må bygge på dialog med de berørte og om nødvendigt bestå i bl.a. udstrakt rådgivning og vejledning om forælderrollen, gerne som tilbud om at deltage i forskellige forælderrettede kurser.

FBU må således lægge afstand til det foreliggende lovforslag, som bygger på pålæg, kontrol og sanktioner. FBU har vanskeligt ved at forestille sig langsigtede virkninger af en indsats gennem "tvang", og er opmærksom på, at det i bemærkningerne omtales, at der endnu er begrænset viden om langtidsvirkningerne af denne typer indgreb i andre lande.

FBU nærer store betænkeligheder ved, at lovforslaget lægger op til noget, der kunne ligne faste standarder for forældreansvar og forældreopgaver - standarder, som ikke findes.

Socialministeriet

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640.1646

Der er naturligvis i befolkningen en vis common sence - men samtidig har det normale vide grænser. Hvad er forældreansvar ? i forhold til hvad ? hvornår lever man ikke op til sit ansvar ?

Bemærkningerne til lovforslaget beskriver målgruppen for lovforslaget som forældre, der har muligheden for at påtage sig deres forældreansvar, men som alligevel ikke gør det. Efter FBU's vurdering en meget vanskelig størrelse at skulle vurdere.

Det samme gælder pålægget. Iflg. bemærkningerne kan kommunen alene give forældremyndighedsindehaveren et pålæg, som ligger indenfor rammerne af ansvarlig forældreudøvelse. Hvad er ansvarlig forældreudøvelse ? Et område, der ikke er faste standarder for i samfundet.

FBU foreslår, at denne form for indgribende afgørelser skal træffes i et personsagsudvalg og ikke administrativt.

Lovforslaget om forældreoplysning lægger efter FBU's opfattelse op til et alvorligt brud på hidtidig lovgivning og praksis.

FBU finder, at afgørelser om forældreoplysning bør træffes i et "personsagsudvalg" og ikke administrativt.

I dag kan afgørelser om iværksættelse af foranstaltninger, der "tilsidesætter" forældremyndighedsindehaverens ret til at beslutte for sit eget og sit hjemmeboende barns tilværelse, kun finde sted, hvis afgørelsen træffes efter § 41 i lov om social service og behandles på et møde i det personsagsudvalg, der efter § 17 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område varetager det pågældende sagsområde.

(Vi er opmærksomme på, at det i forhold til børn, som er anbragt udenfor hjemmet, forholder det sig anderledes, fordi kommunen dermed har et udstrakt ansvar for barnets situation).

FBU er opmærksomme på, at forældreoplysning ikke er en foranstaltning, men vi finder, at forældreoplysning er mindst lige så indgribende i familiens liv som beslutninger om f.eks. at tildele et barn eller en ung en kontaktperson eller en personlig rådgiver.

I bemærkningerne til lovforslaget henvises til, at man i Storbritannien har erfaringer med at give forældreoplysning efter en bestemmelse ved domstolene.

En parallel hertil kunne i dansk lovgivning være, at beslutninger skal træffes i personsagsudvalget.

FBU finder det vanskeligt at se, at forældres retssikkerhed er tilstrækkeligt varetaget, hvis sådanne afgørelser træffes administrativt.

En administrativ afgørelse vil indebære, at det er kommunens forvaltning, som skal have kompetence til at sætte normer for og vurdere, om forældre lever op til deres forældreansvar. Så indgribende afgørelser må ikke træffes på baggrund af den enkelte administrative forvaltnings vurderinger og skøn. Der er risiko for tilfældige beslutninger. At pålægge forældre en bestemt adfærd er et alvorligt indgreb i menneskers liv.

FBU foreslår, at beslutninger efter § 41 a forudsætter udarbejdelse af handleplan, jfr. § 58 a

Reglerne om handleplan, jfr. § 58 a, bør også gælde for denne bestemmelse. Dermed kommer beslutninger efter § 41 a til at indgå i en helhed, der, ligesom § 38 - undersøgelsen, stiller krav om, at den offentlige sociale indsats sættes bredt ind i forhold til barnets, den unges og familiens vanskeligheder.

FBU finder det væsentligt, at omtale af mulighederne for rådgivning og vejledning til familien og for mere bredt at iværksætte foranstaltninger direkte i forhold til barnet eller den unge og i forhold til familien i den kommende vejledning får en fremtrædende plads, så vægten på dialog og samarbejde med familien understreges.

Støtte til forældre – herunder mulighed for at deltage i kurser – er en god og relevant mulighed.

FBU foreslår ændring af forslaget § 41 a, stk. 2

Lovforslaget omtaler 4 "sidestillede" situationer, hvor bestemmelsen om forældreoplysning skal kunne bruges, såfremt et af dem er opfyldt.

FBU finder, at pkt. 4 bør være en slags overkriterium, hvis det overhovedet skal medtages, således at forældreoplysning generelt forudsætter, at forældrene nægter at samarbejde med de relevante myndigheder om løsninger – og ikke som foreslået et selvstændigt kriterium som adgang til at give forældreoplysning.

Formuleringerne er præcise, når barnets situation f.eks. er ulovligt skolefravær, kriminalitet eller alvorlige adfærds- og tilpasningsproblemer, hvorimod det 4. punkt har en meget stor bredde, uden at barnet eller den unge har direkte vanskeligheder.

FBU anbefaler, at evalueringen omfatter oplysninger fra de berørte familier

FBU finder det positivt, at man ønsker at følge udviklingen tæt og vil sikre evaluering af ordningen efter 1 år. FBU finder det vigtigt, at evalueringen kommer til at indeholde oplysninger direkte fra de familier, som har været udsat for forældreoplysning, ikke kun fra det offentlige systems medarbejdere.

Med venlig hilsen

Alice Sørensen
Landsformand

Lene Jørgensen
Landssekretær

over for problemstillinger, som kræver en vis fleksibilitet fra kommunal side, når skolerne i øvrigt ikke kan betragtes som offentlig myndighed.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Ebbe Lilliendal Jørgensen,
landsformand

Cecil Christensen,
kontorleder

20

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
att. Birgitte Lundblad

Dato: 28-11-2005
Deres ref.:
Vor ref.: 72/20010
Sagsbehandler: MNL/
Pædagogisk team

BUPL's hørings svar til lov om ændring af lov om social service og lovforslag om fjernelse af børnefamilieydelse. (Styrkelse af forældreansvaret.)

Hermed fremsendes hørings svar ang. forslag til ovenstående lovændring.

BUPL støtter regeringens interesse i at sikre alle børn og unges, herunder i særdeleshed de samfundsmæssigt marginaliserede, muligheder for "hensigtsmæssig udvikling". Ligeledes deler BUPL intentionen om at "der bliver handlet, før det er for sent".

BUPL er dog bekymrede for, om lovforslaget får den betydning, det intenderer.

Som udgangspunkt må man formode, at forældre efter bedste evne ønsker at gøre det, som de finder bedst for deres børn. Hovedformålet med et lovindgreb må derfor være at sikre forældre den bedst mulige støtte til at forbedre forældreevnen og på den måde styrke dem i valg angående deres børn.

BUPL støtter derfor lovforslagets fokus på forældreprogrammer. I den sammenhæng vil det være hensigtsmæssigt at trække på de positive erfaringer, som man i Danmark allerede har med forældreprogrammer. Det er derfor vigtigt, at lovforslaget sikrer, at alle kommuner tilbyder de nødvendige forældreprogrammer for at sikre, at påbud får den nødvendige opfølgning i form af udvikling af kompetencer til det.

Det iboende postulat i lovforslaget er, at barnets eller den unges uhensigtsmæssige udvikling alene beror på, at forældrene "vælger ikke at påtage sig ansvaret, men overlader det til andre - herunder børnene og de unge selv" (Citat fra lovforslaget - vores kursivering). Dermed indikeres det, at børns manglende fremmøde i skolen og evt. kriminelle løbebane er et direkte resultat af forældres fravalg af forældreansvaret - de kunne i princippet ligeså godt vælge det modsatte, at sikre deres børns hensigtsmæssige udvikling - hvilket udtrykker en grov forenkling af mange forældres/familiers sociale og økonomiske livssituation.

Socialministeriet

28 NOV. 2005

640-1646

De familier, der vil blive berørt af dette lovforslag, vil typisk være familier, der i forvejen har massive problemstillinger på forskellige andre områder, og for hvem det ikke er muligt "frit at vælge" at gøre noget andet, end det de gør. At presse dem økonomisk forekommer derfor meningsløst, og vil i værste fald have yderligere marginaliserende konsekvenser for den gruppe af børn og unge, man sigter mod at hjælpe. Man kan ifølge regeringens lovforslag fjerne børnefamilieydelsen i op til et år, og man kan derfor stille sig selv spørgsmålet: Hvis det lykkes familien at undvære ydelsen, uden en ændret adfærd, hvorledes har man så hjulpet børnene?

Derudover ser BUPL med bekymring på om lovforslaget kan få en konkret negativ betydning i relation til forældrenes mulighed for at deltage på arbejdsmarkedet. Påbudet om forældrenes overvågning af barnet/den unge (Hvor barnet opholder sig og hvad det laver, som der lægges op til i lovforslaget) er omfattende og harmonerer i praksis dårligt med ansættelse på en normal arbejdsplads. BUPL skal derfor anmode om en præcisering af om eventuelle påbud skal gives under hensyn til forældrenes deltagelse på arbejdsmarkedet.

Alle erfaringer peger på, at den konkrete løsning af de problemstillinger som familierne måtte stå i varetages bedst i dialog mellem forældre og forskellige pædagogiske og sociale institutioner. Betingelserne for dette samarbejde kan besværliggøres af lovændringen, der kan øge afstanden mellem bruger/klient og myndighed. Anvendelsen af økonomiske sanktioner overfor forældrene begrænser mulighederne for i samarbejde at styrke børnene og de unges livs- og udviklingsbetingelser, hvilket igen forstærker risikoen for social marginalisering.

BUPL vil derfor stærkt fraråde, at man indfører økonomiske sanktionsmuligheder. Den del af lovforslaget, der omhandler sanktion af forældrenes økonomi ved hjælp af børnefamilieydelsen bør bortfalde, idet den ikke forventes at have den tilsigtede effekt, men tværtimod kan modvirke den sociale indsats med en i forvejen belastet gruppe.

Det bekymrer BUPL, at regeringens lovforslag synes at gå imod en bred politisk enighed om og lang tradition for, at de sociale velfærdsydelser i særlig grad sigter mod at sikre de socialt og økonomisk trængte i det danske samfund. I stedet rammer man en i forvejen økonomisk svag gruppe, hvilket kan medvirke til en yderligere marginalisering af de børn og unge, hvis forældre rammes.

BUPL går ind for forebyggelse, tidlig indsats og dialog. Dette lovforslag lægger op til at gribe ind når "skaden er sket". Mange af problemerne kunne afværges ved at styrke indsatsen i de tidligste leveår – blandt andet i daginstitutionerne.

Og afhjælpningen af børnenes problemer må ske ved gennem dialog at skærpe forældrenes forståelse for deres børns udviklingsbetingelser, hvilket man næppe opnår ved at true dem på en i forvejen trængt økonomi.

I stedet bør man, som der også lægges op til i lovforslaget, bygge videre på positive erfaringer med de allerede eksisterende forældreprogrammer, der bygger på oplysning og

undervisning af forældre, samtidigt med at det kan skabe en bedre kontakt mellem forældre og myndighed.

BUPL mener derfor, at det skal sikres som en del af forslag til lovændring, at kommunerne forpligtes til at udvikle og tilbyde forældreprogrammer, til de forældre, der har behov, for på den måde at imødegå problematikkerne omkring den beskrevne gruppe af børn og unge, samtidigt med at man trækker forslaget om at muliggøre økonomiske sanktioner overfor familierne i form af inddragelse af børnefamiliechecken tilbage.

Med venlig hilsen

Birgit Elgaard
Formand

18

Socialministeriet
Børne- og handicapenheden
Holmens Kanal 22
1060b København K

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 4704
Fax. 3392 9205
www.udsatte.dk
E-mail: post@udsatte.dk
RAS/ J.nr.

28. november 2005

Rådet for Socialt Udsattes bemærkninger til udkast til lovforslag om styrkelse af forældreansvar.

Rådet kan fuldt og helt tilslutte sig regeringens ønske om at der sker en større udbredelse af forældreprogrammer. Efter de foreliggende oplysninger i bemærkningerne til lovforslaget synes det dokumenteret, at disse vil have en gunstig virkning. Rådet har derimod svært ved at finde dokumentationen for at forældreplæg med mulighed for sanktion har positive virkninger. Der henvises i bemærkningerne til lovforslaget til engelske erfaringer.

Det anføres i bemærkningerne, at der er færre unge der begår nye lovovertrædelser, hvis familien har deltaget enten frivilligt eller som en del af et plæg, og at der kan påpeges svage positive tendenser til positive ændringer i den mere generelle adfærd blandt de unge. Men der fremgår intet om at plæg om deltagelse virker bedre end frivillig deltagelse. Rådet ser derfor intet grundlag for at indføre foranstaltninger, der kan have negative konsekvenser for familiens økonomi.

En forringelse af familiernes økonomi indebærer en alvorlig risiko for en yderligere belastning af familiernes samlede situation og berører såvel forældrene som børnene, herunder også mindre børn, som herved helt uforskyldt kan blive gidsler i problemstilling, som handler om forældrenes adfærd herunder manglende kompetencer. Forsørgelseshensynet bag udformningen af børnefamilieydelsen bliver helt overset.

Anvendelse af økonomiske incitamenter til at styre forældres adfærd i forhold til helt grundlæggende menneskelige problemer forekommer Rådet malplaceret og uden erfaringsmæssig eller forskningsmæssig evidens.

Hvis regeringen trods Rådets ovenstående bemærkninger fastholder, at der skal være mulighed for at fratage familien børnefamilieydelsen i en periode, bør det som minimum sikres, at de suspenderede ydelser placeres på en spærret konto, som derefter kan komme til udbetaling, når betingelserne for fratagelse ikke længere er opfyldt. Derved sikres der en overensstemmelse med bemærkningerne om, at det ikke forudsættes, at forældreplæg vil give anledning til besparelser.

Med venlig hilsen

Preben Brandt

646-1646

2705 42-15

17

BKF Børne- og Kulturchefforeningen

Socialministeriet
Att. Birgitte Lundblad
sm@sm.dk

27. november 2005

Vedr.: Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

Børne- og Kulturchefforeningen anerkender behovet for at kunne iværksætte foranstaltninger i forhold til forældremyndighedsindehavere, som vurderes ikke at leve op til forældreansvaret.

Børne- og Kulturchefforeningen er imidlertid stærkt bekymrede over intentionerne og metoderne i det fremlagte lovforslag.

Helt overordnet finder vi, at man med indførelsen af tvangsopdragende virkemidler er i gang med et paradigmeskifte i det sociale arbejde med børn og unge uden at man i øvrigt grundlæggende har debatteret det værdigrundlag, som indsatsen skal hvile på.

Der introduceres et nyt begreb: "... hvis et barns eller en ungs hensigtsmæssige udvikling er i fare ...". Den eksisterende forståelsesramme i sociallovgivningen, hvor sociale myndigheders indgreb er betinget af risiko for en uhensigtsmæssig udvikling hos barnet eller den unge, bliver med lovforslaget grundlæggende vendt om. Her introduceres en på forhånd fastlagt vedtagelse om en "hensigtsmæssig udvikling", som i praksis vil skulle defineres af de sociale myndigheder. Dette er en klar indsnævring fra hidtidig praksis.

En anden nyskabelse er, at forseelser "... beror på undskyldelige omstændigheder ...". Vi mener, der lægges op til en høj grad af formynderi. Myndigheden får tillagt en kompetence til at meddele tilgivelse for synder begået af uansvarlige forældre. Det vil påvirke den ligeværdighed i samspillet mellem borgere og myndighed, som vi i øvrigt tilstræber i kommunerne.

28 NOV 2005
Socialministeriet, Strandgade 20, 4700 Næstved, telefon: 55 78 49 13, fax: 55 78 49 48, e-mail: bkf@bkchefer.dk
Hjemmeside: www.bkchefer.dk

Socialfagligt Center

640-1307 1648

Mere konkret ønsker vi at anføre følgende:

- Vi mener, at lovens foranstaltninger skaber risiko for, at straffeaktioner i hjemmet rettet mod barnet øges, fordi barnets adfærd er årsag til, at forældrene sanktioneres økonomisk. Mange af de forældre, som ikke magter at udfylde forældreansvaret, vil heller ikke kunne se eller erkende deres egen andel i deres barns adfærd.
- Effekten af forældre pålæg i forhold til den ældste del af målgruppen må i særlig grad vurderes at være problematisk. Der er et åbenlyst skisma imellem, at forældrene har ansvaret og får den økonomiske konsekvens samtidig med at den unge på selv skal høres og tillægges stor vægt i sagsbehandlingen evt. med egen advokat. Samspillet mellem barn/ung og forældre i en i øvrigt konfliktfyldt løsrivelsesproces vil ikke blive forbedret af denne type tiltag.
- Det anføres, at "lovforslaget indebærer beskedne administrative konsekvenser for kommunerne". Det er ikke vores opfattelse. Der er tale om en administrativt tung opgave, da der kræves tæt koordinering mellem skolemyndighed, den konkrete institutions ledelse og medarbejdere (og der kan her være tale om flere institutioner omkring barnet) og de sociale myndigheder i forhold til opfølgningen på de iværksatte pålæg. Der stilles store krav til dokumentationen, og der vil være basis for en række ankesager. Endvidere kan man forestille sig perioder med "stop and go" for udbetaling af børnefamilieydelse, revurdering af pålæg, fornyede ankesager o.s.v.
- Vi mener, at elementerne i lovforslaget alene vil have en effekt for en meget afgrænset gruppe af forældre – relativt velfungerende familier, hvor udbetalingen af børnefamilieydelsen alligevel har en vis betydning for familiens samlede økonomi. I langt de fleste tilfælde vil pålæggene være et middel rettet mod forældre, som er på overførselsindkomst, splittede familier og socialt sårbare familier. Redskabet er en "straffemulighed" – en mulighed som vil belaste de svage familier endnu mere end de er i forvejen. Forældre med massive problemer bliver efter vores opfattelse ikke handlingsduelige under trusler. Vi mener, at det i forhold til denne målgruppe er nogle helt andre faktorer, der er på spil og at vejen frem for dem og deres børn er motivation snarere end straf.
- Institutionerne (skole/daginstitution/sfo) vil - som lovforslaget lægges op - få en helt konkret kontrolopgave i forhold til forældrene. Det får betydning for samarbejdet mellem skole/institution og forældre. Det er muligt, at en indberetning om skolefravær, som resulterer i et forældre pålæg, vil sætte fokus på lærerens medansvar for at løsningen opnås. Men det er også muligt at relationen mellem læreren og forældrene får en meget anstrengt karakter, og at det nødvendige samarbejde om sikringen af barnets positive udviklingen skades.
- Lovforslaget illustrerer i særlig grad dilemmaer og vanskeligheder i den delte forældremyndighed. Hvordan vil det være muligt at sikre en fælles opfyldelse af forældreansvaret mellem far og mor, hvis de ikke begge bor sammen med barnet og det kun er den ene part, der reelt økonomisk mærker konsekvensen? Hvor er faderens motivation for at træde til hvis moderen trækkes i børnefamilieydelse - eller omvendt. Lovforslaget vil kunne give gnidninger i et måske "i forvejen" svært samarbejde forældrene imellem. Der findes idag så mange forskellige samlivsformer, ligesom familierne kan have "dine og mine" samt fælles børn. Her vil der ligeledes være

mulighed for komplekse problemstillinger. Det kunne selvfølgelig være anledning til forslag om ændring af forældremyndighedsloven (delt forældremyndighed).

- Vi mener ikke nødvendigvis, at det er de sociale myndigheder, der skal være vurderings- og kontrolinstans i forhold til udfyldelsen af forældreansvaret i den forståelsesramme, som lovgivningen her lægger op til. Vi finder det måske mere passende, at oprette et fremmødekontroludvalg under skolemyndighederne, der kan pålægge forældrene ansvaret for deres børns skolegang. Hvis forældrene ikke lever op til deres ansvar kan man give dem vejledning og rådgivning og i sidste ende idømme dem mulkt, hvis de er udenfor pædagogisk rækkevidde. Vi stiller spørgsmålstegn ved opgavens relevans for de sociale myndigheder – iværksættelse og gennemførelse af en undersøgelse efter § 38 er et stort indgreb overfor forældrene, idet der kan indhentes oplysninger fra stort set alle andre end strafferetssystemet. Spørgsmålet er om det står i forhold til "forbrydelsens karakter", når det tages i betragtning at truslen om økonomisk straf alene vil have effekt i forhold til forældre i den "lettere" ende af problemskalaen.

Grundlæggende finder vi, at lovforslaget bør revurderes grundigt både i forhold til indholdet og i forhold til vurderingen af de administrative omkostninger.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse ved:

Per B. Christensen, tlf. 55 78 49 22, perb@naeskom.dk eller

Bruno Borella, tlf. 99 82 82 30, bbo@skoerping.dk eller

Jette Runchel, tlf. 47 78 41 01, jru@frederiksvaerk

På bestyrelsens vegne

Jette Runchel

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19 a
1003 København K
7010 1099

HK/Kommunal
Weidekampsgade 8
0900 København C
3330 4343

27/11-2005
HEN

Hørings svar til lovforslag om styrkelse af forældreansvaret

HK/Kommunal og Dansk Socialrådgiverforening skal takke for tilsendelse af udkastet til forslag til ændring af serviceloven og lov om børnefamilieydelse med henblik på styrkelse af forældreansvaret. Vi har flere kommentarer til forslaget.

1. Vi er ikke enige i forslagens intention om at markere afstandtagen fra forældrene

Vi er ikke enige i lovforslagets tone og i en af begrundelserne for det. I indledningen til de generelle bemærkninger slås det fast, at "regeringen ønsker at markere samfundets afstandtagen fra forældre, der ikke vil påtage sig ansvaret" for deres børn. Vi er uenige i denne intention, og vi mener, at den er skadelig for et godt børnearbejde. Hvis man skal hjælpe udsatte børn, så må det eneste hensyn, der tæller, være barnets bedste. Og det er ikke til barnets bedste, at deres i forvejen udsatte og i disse tilfælde uden tvivl marginaliserede forældre, stemples og fordømmes af statsmagten, uanset de åbenbare problemer, de kan have med at give deres børn en god opvækst. Børnene har behov for hjælp, og det må, så vidt det overhovedet er muligt, ske i forståelse og samarbejde med forældrene. Det er også muligt i den helt overvejende del af sagerne, hvis det offentlige arbejder på det, og der er ressourcer til det.

Man skal afgjort undgå at forurene arbejdet med børnesagerne med målsætninger om 'afstandtagen' eller anden form for samfundsmæssig fordømmelse, der kun kan øge forældrenes og dermed børnenes problemer yderligere.

Vi oplever lovforslaget i den foreliggende form som en signallovgivning, der er voldsomt i strid med linien i mange års social lovgivning. Og dertil i strid med vores viden om, hvad der er af betydning for et godt resultat. Vi ved f.eks. i dag med sikkerhed, at konflikter mellem forældrene og det offentlige er skadeligt for børnene. De kommer i klemme, bliver yderligere belastede og bliver ikke i stand til at modtage den hjælp, de får. Konflikter kan naturligvis ikke altid undgås i arbejdet med børnesagerne, men det er afgørende, at vi, så vidt det overhovedet er muligt, styrker alle parter motivation og søger at skabe en fælles indsats fra det offentlige, forældre og barnet/den unge. Fordi det er til barnets bedste.

 Socialministeren

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-7361/646

2. Vi er bekymrede for, at lovforslaget vil føre til mere tvang i børnearbejdet

Vi mener, at lovforslaget lægger op til mere tvang overfor forældrene. Vi vil fastholde, at langt de fleste forældre kan nås med motivation, hvis der er ordentlige tilbud og støtte fra det offentlige. Lovforslaget lægger op til, at flere forældre i stedet skal pålægges bestemte handlinger. Vi oplever, at forslaget lægger op til en mere formynderisk tone, som i værste fald vil snige sig ind i arbejdet med børnesagerne generelt. Hvis vi får formynderi og kommandokultur, så vil det være skadeligt for arbejdets udfald, fordi det vil vanskeliggøre det samarbejde og den mobilisering af fælles ressourcer, der som nævnt er optimalt, hvis man skal nå gode resultater. Det kan ikke mindst komplicere arbejdet i forhold til indvandrer- eller flygtningefamilier, der tidligere kan have mødt autoritære eller direkte undertrykkende regimer i deres hjemlande, og som derfor kan være særligt følsomme over for autoritære tendenser hos myndighederne. Vi vil også understrege, at der allerede er tvangsmulighederne i serviceloven – som er blevet styrket i de senere års lovændringer – og at vi mener, at de dækker behovet.

Hvis man vil genindføre pålæg som en del af indsatsen, så mener vi, at man bør evaluere, hvorfor den mulighed, som var i bistandsloven, blev afskaffet, da vi fik serviceloven. Det er kritisabelt, at det slet ikke er omtalt i den tværministerielle rapport, som ligger til grund for lovforslaget. Vi mener, at resultaterne af den tidligere ordning bør evalueres, inden man eventuelt går tilbage til sådanne tiltag.

Vi skal understrege, at flere af de konkrete aktiviteter, man ønsker at pålægge forældrene med lovforslaget, kan være gode og frugtbare i børnearbejdet. Det er godt at få forældrene mere involveret i børnenes skolegang, det er oplagt at få børnene integreret i fritidsinteresser, og forældrekurser kan være vældig gode. Det er alt sammen aktiviteter, der allerede er gode erfaringer med – *uden tvang*. Det er iøjnefaldende, at alle danske eksempler på nær et enkelt, der trækkes frem i den tværministerielle rapport som gode eksempler på forældrekurser og anden familiebehandling, fungerer godt uden tvang. De er eksempler på, hvor langt man kan nå med et godt og fagligt kvalificeret arbejde med tilstrækkelige ressourcer i et frivilligt samarbejde med forældre og børn.

Vi vil også fremhæve, at vi ikke finder det dokumenteret, at tvangsmæssige pålæg som de foreslåede har gode effekter. Det er ikke muligt i de engelske programmer at se, om de (begrænsede) positive resultater skyldes tvangs- og strafelementet eller de andre former for bistand til familierne, der også indgår i programmerne. Og vi kan heller ikke se, hvilke skadelige bivirkninger, tvang og straf har. Og der er ikke i Danmark, Norge eller Sverige nogen holdbar dokumentation for, at tvangsmæssige pålæg og tilknyttede sanktionsmuligheder har en mere positiv effekt end foranstaltninger på frivillig basis. I en tid, hvor der med stor vægt efterlyses evidens, burde dette argument tale tungt imod et så drastisk lovforslag som det foreliggende.

3. Straf til forældrene rummer retssikkerhedsproblemer og kan få alvorlige bivirkninger

Forslaget om straf til forældre, der ikke følger et forældreplæg rummer retssikkerhedsproblemer og kan derudover få alvorlige bivirkninger. Forslagets konkrete indhold åbner for flere vilkårligheder. Hvad er f.eks. "alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer" eller "kriminalitet

af en vis grovhed", som efter forslaget kan udløse et forældreplæg? Og hvordan fastslår man, hvornår det er forældrene, der "nægter at samarbejde", og hvornår det er et mere sammensat forhold, hvor systemet kan være med til at vanskeliggøre eller i værste fald ødelægge samarbejdet? Hvornår er forældreplægget "ikke længere egnet til at løse barnets eller den unges problemer"? Og hvordan skelner man mellem, om forældrene ikke kan – på grund af manglende mental og intellektuel kapacitet, manglende struktur i tilværelsen, for stort misbrug, psykisk sygdom osv. – og hvornår de ikke vil? Man må også spørge, hvordan man sikrer, at faktorer i skolen af betydning for pjækkeri – mobning, stemping af børnene osv. – tages med i overvejelserne om, hvorfor et barn ikke kommer i skole? Og man må spørge, om man kan blive straffet, hvis man 'dumper' – ikke gør fremskridt – ved et forældrekursus?

Lovforslaget opererer alene med, at forældrene ikke *vil* påtage sig ansvaret. Det er en alt for simpel forståelse. I stedet må man se på de konkrete og *meget sammensatte* årsager til problemer med pjækkeri, kriminalitet, manglende social adfærd osv. Grundlaget for at udstede et påbud er således usikkert, og det samme er dermed grundlaget for at idømme forældrene sanktion ved at fratage dem børneforældreydelsen.

Straf i den foreslåede form er ydermere skadeligt, fordi det kan medføre, at udsatte familier i lang tid fratages børnefamilieydelsen. Det vil gøre familier, der i forvejen er fattige, endnu dårligere stillet. Vi ser i disse år i forvejen en række processer, der skaber større fattigdom hos udsatte familier. Det er absolut skadeligt for deres børn, det vil cementere den negative sociale arv, disse børn får med sig. Lovforslaget kan medvirke til at styrke den tendens netop i forhold til de familier, der i forvejen har allerfærrest ressourcer til deres børn.

Vi må i den forbindelse påpege, at lovforslaget ikke nævner noget om, at kommunen skal støtte forældrene i relation til de aktiviteter, de pålægges. Kan man f.eks. stille krav til forældrene om, at børnene skal gå til fritidsinteresser, hvis kommunen ikke samtidig er forpligtet til at støtte måske meget fattige forældre, så de har mulighed for at betale udgifterne i den forbindelse? Generelt giver lovforslaget ikke forældrene nogen rettigheder i forhold til det offentlige, når de pålægges aktiviteter. De får ikke ret til at kræve, at kommunen følger op ved at yde en forstærket indsats for at støtte de ændringer, forældrene skal gennemføre. Den eneste udvidelse i aktiviteterne, der stilles i udsigt i lovforslaget er 20 millioner kr. årligt til forældrekurser. Det er et initiativ, vi er glade for, men som vi mener er utilstrækkeligt i forhold til de mange opgaver, forældrene skal løfte.

4. Forslaget vil føre til flere administrative byrder

Lovforslaget vil indebære, at sagsbehandleren hvert kvartal skal vurdere, om forældrene lever op til et pålæg, eller om de i modsat fald skal trækkes i børnefamilieydelse. Det kan blive en vanskelig vurdering, der vil tage tid, hvis den skal laves forsvarligt – hvilket den naturligvis bør af retssikkerhedsmæssige grunde, og fordi det drejer sig om alvorlige konsekvenser for familien, hvis konklusionen bliver, at forældrene ikke lever op til forældreplægget. De administrative procedurer rummer flere skridt, som kan blive arbejdskrævende. En indstilling skal udformes skriftligt og begrundet, borgeren skal høres, der skal gives klagevejledning, og man må forvente, at der kommer en del klager. Disse processer skal man igennem hvert kvartal, hvis der fortsat skal sanktioneres. Sagsbehandlerens kræfter bliver således i endnu højere grad bundet i kontrol og dokumentation.

I lovforslagets bemærkninger konkluderes det, at ændringerne har begrænsede administrative konsekvenser for kommunerne. Vi er ikke enige i den vurdering, og vi mener, at der må tilføres ressourcer til det administrative arbejde, lovforslaget vil udløse, hvis ikke det skal medføre et stigende arbejdspress og problemer med at nå de øvrige opgaver i forbindelse med børnesagerne.

5. Godt arbejde med børnesagerne kræver veluddannede sagsbehandlere

Hvis man skal undgå at måtte gribe til tvang og straf overfor forældre til udsatte børn, så skal sagsbehandlerne være kvalificerede til at formidle et samarbejde med både forældre og børn/unge i situationer, der er meget krævende og potentielt konfliktfyldte. Det forudsætter som nævnt oven for tid og tilstrækkelige ressourcer. Og så forudsætter det velkvalificerede sagsbehandlere. Vi har i Danmark ikke nogen specifikke krav til uddannelsen af de sagsbehandlere, der arbejder med børnesagerne. Vi mener, at der er grund til at se på dette forhold, og at der bliver stillet formelle krav til uddannelse og efteruddannelse af sagsbehandlerne, så forvaltningerne kan skabe det frugtbare samarbejde i børnesagerne, der vil give børnene den optimale hjælp.

Tvang må ikke træde i stedet for, at der er et tilstrækkeligt antal velkvalificerede sagsbehandlere, der i kraft af en stærk faglighed kan sikre den optimale løsning: Et frivilligt samarbejde om at løfte familierne og sikre børnene et ordentligt liv. Vi kan frygte, at tvang kan blive en discountløsning, som sniger sig ind, fordi der ikke er politisk vilje til at finde de løsninger, som vi ved kan findes uden tvang. Det vil selvfølgelig være en helt uacceptabel udvikling.

Med venlig hilsen

Henning Breinholt
formand
Dansk Socialrådgiverforening

Per Støve
formand for socialpolitisk udvalg
HK/Kommunal

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet
Sendt: 25. november 2005 09:08
Til: Børneenheden, Socialministeriet
Emne: VS: høring-lovforslag om forældreansvar

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Kurt Hoffritz [mailto:kuh@skm.dk]
Sendt: 24. november 2005 13:22
Til: Socialministeriet
Emne: høring-lovforslag om forældreansvar

Skatteministeriet har følgende bemærkninger til udkastet vedr. ændring af lov om social service og børnefamilieydelsen (sideangivelse behøver ikke at svare til jeres version):

1. S.2 - lovforslaget, § 41 a, stk. 6. Det bør overvejes at indsætte en sætning om at kommunalbestyrelsens afgørelse skal meddeles den pågældende, jf. f.eks. servicelovens § 89.
2. S. 2, §2 - lovforslaget, §2, stk. 1, nr. 5) Følgende tilføjes:
..kommunalbestyrelsen ikke for det pågældende kvartal har truffet
3. S. 7. Pkt. 4.2 Børnefamilien udbetales...I dette afsnit indsættes told- og skatteforvaltningen (det blev ændret ved fusionen den 1. nov.) og i sidste linje skal der stå "i det kvartal" i stedet for "for det kvartal" (vi har et lovforslag i FT hvorefter ydelsen stopper ved 18 års fødselsdagen).
4. S. 12. Pkt. 8. Økonomiske og adm.....Vi foreslår i andet afsnit at indsætte "nævneværdige" foran "mindreudgifter".
5. S. 17. Spec. bemærk. Til § 2. Vi foreslår sætningen mere præcis juridisk, således at sidste del erstattes af følgende:yderligere betingelse, at kommunen ikke for det pågældende kvartal har truffet afgørelse om manglende overholdelse af et pålæg.

hilsen

Kurt Hoffritz
Skatteministeriets Departement
SKPER
Nicolai Eigtveds Gade 28
DK 1402 København K

Tlf.: 45+ 33924791
Officielle mails: pskper@skm.dk

Socialministeriet

25 NOV. 2005

Socialfagligt Center

25. november 2005

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

SOS05/2420

Vedr. j. nr. 640-1301

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (styrkelse af forældreansvaret).

Hermed fremsendes Skole og Samfunds høringssvar vedr. ovennævnte lovforslag.

Skole og Samfund er folkeskolens forældre- og bestyrelsesorganisation. Vi har igennem længere tid bl.a. ydet rådgivning og bistand til forældre og børn, som "kommer i klemme" i skolesystemet pga. forskellige konflikter med skolens ansatte. Desuden kender vi gennem skolebestyrelsernes arbejde til problembørnene set fra skolens synspunkt.

Vi er enige i lovforslagets præmis, nemlig at forældrene bærer hovedansvaret for deres børns udvikling. Vi konstaterer samtidig, at langt hovedparten af forældre i Danmark på smukkeste vis lever op til dette ansvar.

Når børn kommer i de vanskeligheder over for omverdenen, som nævnes i lovforslaget, kan det have flere årsager: Forældrene kan mangle evne til at påtage sig deres ansvar for børnenes udvikling; der kan i hjemmet herske et normsæt som adskiller sig væsentligt fra de normer, der hersker i fx skolen; der kan have udviklet sig et modsætningsforhold mellem forældrene og myndighederne, fx skolen eller de sociale myndigheder; forældrene fralægger sig ansvaret for deres børns udvikling.

I de tilfælde, hvor vanskelighederne skyldes afvigende normsæt eller konflikter med myndighederne er det vores erfaring, at skylden herfor ikke altid ensidigt kan tillægges forældrene. De ansatte i skolen og socialsektoren er selv bærere

Gl. Kongevej 140A
1850 Frederiksberg C

Tlf. 3326 1721
Fax 3326 1722

www-skole-samfund.dk
post@skole-samfund.dk

Socialministeriet

640-1301 11.11.05

28 NOV. 2005

af et normsæt, som de ubevidst overfører til deres arbejde. Når de møder mennesker med anderledes normer evner de ikke altid at møde disse med åbenhed, eller de søger automatisk efter fejl og mangler hos dem, der afviger fra den herskende norm i institutionen.

I konfliktfyldte situationer er der ofte en tendens til, at det kommunale system lukker sig om sig selv og tager sine ansattes parti uanset at mange konflikter skyldes manglende kompetence og uhensigtsmæssig eller tankeløs adfærd hos de kommunalt ansatte.

Det er nødvendigt at anskue lovforslaget på denne baggrund.

Forslaget vil give kommunerne mulighed for at give forældre, hvis barns hensigtsmæssige udvikling er i fare, et forældreplæg om at gennemføre en bestemt aktivitet.

Endvidere bestemmer forslaget, at kommunen kan stoppe børnefamilieydelsen til de familier, der ikke efterkommer forældreplægget.

I det følgende vil vi først kommentere forældreplægget og derefter muligheden for at trække i børnefamilieydelsen.

Der er mange erfaringer som viser, at det kan være en god idé at sætte ind med foranstaltninger over for forældre til børn, som har forskellige former for problemer. Forslagene om at bede forældrene om at følge deres børn til skole, at iværksætte forældrekurser mv. kan Skole og Samfund således støtte, så længe disse aktiviteter foregår frivilligt. Langt de fleste forældre tager imod sådanne støtteforanstaltninger, og man kan beklage, at kommunerne ikke allerede i langt større omfang inddrager forældrene i løsningen af deres børns problemer gennem fx forældrekurser eller andre frivillige tilbud.

Når det imidlertid gælder tvangsmæssigt pålagte foranstaltninger må man for det første tvivle på disses virkning. For det andet er sammenblandingen af udøvende og dømmende myndighed i forslaget stærkt betænkelig. Som nævnt er der i det kommunale system en tendens til, at systemet ofte tager de ansattes parti i en konfliktsituation. Ved at give kommunerne et nyt magtmiddel i hænde som kan anvendes mere eller mindre efter forgodtbefindende er der alvorlig risiko for, at forældreplæg vil blive anvendt til at "tryne" besværlige forældre. Disse forældres retssikkerhed vil være alvorligt truet.

Skole og Samfund finder således, at såfremt forældreplæg skal anvendes som et tvangsplæg, så må dette af retssikkerhedsmæssige årsager skulle idømmes af en uafhængig instans, fx en domstol.

I henhold til lovforslaget skal kommunen kunne trække i børnefamilieydelsen til forældre, som ikke efterkommer et idømt forældreplæg.

Også på dette område er der alvorlige retssikkerhedsmæssige problemer. Det er den samme instans, som først kommer i konflikt med forældrene, derefter iværksætter en tvangsforanstaltning, og endelig idømmer en straf, hvis

tvangsforanstaltningen ikke overholdes. Oven i købet er der både ved iværksættelsen af tvangsforanstaltningen og idømmelsen af straf et betydeligt element af skøn involveret. Efter Skole og Samfunds opfattelse må der derfor som et minimum stilles krav om, at straffen idømmes af en uafhængig instans, og ikke af kommunen.

Med venlig hilsen

Niels-Christian Andersen
Sekretariatschef

Direkte telefon: 3386 0202
Email: nca@skole-samfund.dk

København den 24. november 2005

Til Socialministeriet.

Høringssvar fra Familieplejen Danmark til Lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret).

Familieplejen Danmark er en af organisationerne under Børnesagens Fællesråd, der er høringspart på lovforslaget. FD tillader sig at sende et særskilt høringssvar, da vi af tidsmæssige årsager har haft svært ved at få indhentet de faglige kommentarer før nu.

Familieplejen Danmark har forståelse for den afmagtsfølelse, man fra "systemets" side kan føle overfor de forældre, der tilsyneladende ikke vil påtage sig det forældreansvar, som er fundamentet for, at et barn eller en ung får en tryk og hensigtsmæssig udvikling.

Men FD er af flere årsager meget betænkelig ved den foreslåede fremgangsmåde – forældreplæg og træk i børnefamilieydelsen. Derfor vil vi anbefale, at – hvis lovforslaget alligevel gennemføres – det kun bliver brugt som absolut sidste udvej, når alle andre muligheder reelt er opbrugte.

Vi er betænkelige ved lovforslaget af følgende grunde:

1. Forudsætningen – at nogle forældre ikke vil – er ud fra vores erfaring ikke rigtig – der er stort set altid "noget andet" inde bagved.
2. Ved tvang skaber man modspillere, ikke medspillere.
3. Træk i børnefamilieydelsen rammer børnene.

Familieplejen Danmark arbejder med en række af de mest udsatte og skrøbelige familier i Danmark. Mange af dem er familier, der har deres børn anbragt – eller som står i risiko for at få deres børn anbragt.

Det er vores erfaring med mange af disse familier, at de oplever, at de ikke føler sig hjulpet af "systemet" – at de ikke mødes med respekt og lyst til at vide, hvorfor tingene går i

hårdknude. Vores erfaring er også, at man skal være utroligt kreativ og samarbejde med forældrene som medspillere, hvis man vil have den ønskede effekt. Hvorfor kommer barnet fx ikke i skole? Skal barnet i en periode afhentes af "skolefeen"? Skal man hjælpe med at finde fritidsinteresser og betale for det i en periode? Hvad får familien at spise? Skal der hjælp til at finde strukturer?

Der findes en lang række metoder, der kan være med til at finde familiernes positive sider og samarbejdsvilje. Ved at true med at trække i børnefamilieydelsen (eller i hvert fald have muligheden i baghånden) er der en stor risiko for, at dialog-fasen med familien bliver forkortet og forfladiget – hvilket ikke løser problemerne og dermed ikke gavner børnene på lang sigt.

At trække i børnefamilieydelsen vil med stor sandsynlighed ramme de børn, man med lovforslaget ønsker at beskytte. Den økonomiske – og dermed sociale - forarmelse, der kan ramme visse børn i dagens Danmark er rigt dokumenteret.

Et flertal i folketinget har vedtaget en anbringelsesreform, som stort set alle er enige om, indeholder en masse positive elementer. Muligheden for at arbejde med forældreansvar er allerede til stede, og der foregår en masse spændende nye tiltag rundt omkring (forældreinddragelse hos elever med skole-tilpasningsproblemer, PMT-forsøg etc. etc.) At indføre en mulighed for at trække i børnefamilieydelsen midt i denne periode vil kunne friste kommuner med meget stramme budgetter til at kigge på denne mulighed i stedet for at arbejde i dybden med familiens problemer.

Venlig hilsen

Kirsten Holm-Petersen

9

Børnerådet
D. 25. november 2005
J.nr. 3.7-2005-1019
bi

Børnerådets svar på Socialministeriets høring om " Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om en familieydelse"

Det er lovforslagets intension at støtte udsatte børn og unge ved at stille direkte krav til forældre, som ikke lever op til deres forældreansvar, om konkrete handlinger samt at indføre en økonomisk sanktionsmulighed gennem fratagelse af børnefamilieydelsen.

I vurderingen af dette lovforslag er det Børnerådets udgangspunkt, at børn bl.a. har ret til forsørgelse, omsorg, udvikling – bl.a. i tråd med samfundets normer, respektfuld behandling, skolegang og fritidsliv. Dette skal barnets voksne sørge for og er de ikke i stand til det, må samfundet træde til og sikre det.

Børnerådet støtter en indsats, der fastholder forældre på deres ansvar og støtter dem i at udøve dette. Det er rådets opfattelse at dette bedst sker gennem dialog og aftaler med forældrene. Er dette ikke muligt, bør et pålæg om bestemte handlinger være muligt. Derfor kan Børnerådet støtte regeringens forslag om at indføre muligheden for at give forældre, som ikke lever op til deres ansvar, et pålæg som kan understøtte efterlevelsen af ansvaret for deres børns opvækst og udvikling. Rådet mener imidlertid, at lovforslaget bør fremhæve, at en påtale kan tages i brug, når dialog og aftale med forældrene forekommer resultatløs.

Børnerådet kan imidlertid ikke støtte den foreslåede økonomiske sanktionsordning i form af stop for udbetaling af børnefamilieydelse. Børnerådet mener ikke, at den økonomiske sanktionsordning kan bidrage med noget positivt til sikring af børns opvækst, men direkte kan bidrage til en negativ udvikling. Rådets hovedargumenter for dette er:

- Der vil være stor risiko for, at stop for børnefamilieydelsen vil blive brugt af forældre som grundlag for straffeforanstaltninger overfor eller skyldspåbyggelse af deres børn. Det vil ikke fremme forældrenes mulighed for at skabe en fremadrettet og konstruktiv udvikling sammen med deres børn og kan i værste fald resultere i fysiske og psykiske overgreb på børnene,
- Det er rådets opfattelse, at det er de færreste af de forældre, som ikke udøver tilfredsstillende forældreansvar, som gør det p.g.a. af uansvarlighed eller dårlig vilje. De fleste gør det p.g.a. uvidenhed, manglende evner, som for nogle kan føres tilbage til mangel på kærlighed og hensigtsmæssig opdragelse i egen barndom, psykisk sygdom, o. lign. Forslaget opererer med en meget mekanisk forståelse af sammenhængen mellem pålæg, at leve op til pålægget, effekt på barnet, sanktion i form af stop for børnefamilieydelsen. Hvordan skal f.eks. en enlig svag mor holde sin 12-årige søn inde døre om aftenen, når hun gennem hans barndom ikke har formået at etablere en relation, hvor han føler respekt for hendes påbud? Bortfald af børnefamilieydelsen forekommer ikke, som det rette svar. Der forekommer også at være en modsætning mellem formålsbestemmelsen for særlig støtte til børn og unge i lov om social service §32, stk. 5, hvori det præciseres, at indsatsen skal ske ud fra en vurdering af barnets bedste og den vurdering, der skal ligge til grund for stop for udbetaling af

 Socialministeriet

Børnefamilieydelsen. I kommentarerne til § 41a, stk.6. (sidst), i det her behandlede

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

642-4304 1646

lovforslag, understreges det, at der ikke skal ske en vurdering af hensigtsmæssigheden i at stoppe for udbetaling af børnefamilieydelsen. Der skal alene konstateres om pålægget er efterlevet eller ej.

- Mange af disse forældre lever i forvejen på en meget lav indtægt. For en enlig mor vil bortfald af en børnefamilieydelse være yderst problematisk og uhensigtsmæssig for forsørgelsen af hendes børn, - som også er en del af forældreansvaret. Forslaget mangler overvejelser om de økonomiske konsekvenser og konsekvenserne heraf for de pågældende børn.
- Der er et meget stort skønselement indlagt valget om at give forældre et pålæg. Især når det gælder adfærdsproblemer. Det giver de kommunale sagsbehandlere meget magt og med sanktionsmuligheden i form af stop for børnefamilieydelsen er her et retssikkerhedsproblem. Det fremgår ikke af lovforslaget om forældrene har en klageadgang vedrørende den økonomiske sanktion. Det bør de have.

Børnerådet tager afstand for forslaget om den påtænkte økonomiske sanktion som led i at håndhæve et påbud.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann
formand

Bente Ingvarsen
sekretariatschef

8

Amtsråds- foreningen

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til e-mail: sm@sm.dk

25-11-2005
Sag nr. 05/4886
Dokumentnr. 100044/05
Sagsbehandler
Anne-Dorthe Sørensen
Tel. 35298368
E-mail: ans@arf.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (styrkelse af forældreansvaret)

Amtsrådsforeningen har i e-mail af 15. november 2005 fra Socialministeriet modtaget ovennævnte udkast til lovforslag i høring.

Amtsrådsforeningen har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Anne-Dorthe Sørensen

Socialministeriet

28 NOV. 2005

Socalfagligt Center

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

640-1301 1646

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

STRANDGADE 56 · 1401 KØBENHAVN K
TLF. 32 69 88 88
FAX 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 25. nov. 2005

J.NR.
540.70/10038

Vedr.: Udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret). (Deres j.nr. 640-1301)

Socialministeriet har med brev modtaget 15. november 2005 anmodet Institut for Menneskerettigheder om en udtalelse om ovennævnte lovudkast.

Lovudkastet indeholder to hovedpunkter:

- 1) Ændring af lov om social service: indførelse af mulighed for, at kommuner kan pålægge forældre at foretage bestemte aktive handlinger i forhold til deres børn med henblik på at sikre, at det enkelte barn igen kommer ind i en hensigtsmæssig udvikling;
- 2) Ændring af lov om en børnefamilieydelse: indførelse af et stop for udbetalingen af børnefamilieydelsen, hvis forældrene ikke efterlever pålægget.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovudkastet, at hovedformålet med forslaget er at yde støtte til udsatte børn og unge ved at stille krav til deres forældre om, at de påtager sig deres ansvar som forældremyndighedsindehavere. Endvidere fremgår det, at oplægget om styrkelse af forældreansvaret udspringer af aftalen af 17. juni 2005 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne om en integrationsplan.

Instituttet skal bemærke, at man som udgangspunkt finder det positivt, at der sigtes mod at forbedre kommunernes muligheder for at støtte udsatte børn og unge.

Instituttet finder det også positivt, at man med udkastet lægger vægt på vigtigheden af at administrere loven under iagttagelse af grundlæggende forvaltningsretlige og menneskeretlige principper om retssikkerhed, herunder at de foreslåede forældreoplæg, i det omfang de gennemføres, skal opfylde kravene om klarhed, forudsigelighed, proportionalitet, egnethed i forhold til målet, og at de skal være realistiske i forhold til forældrene, samt at børn altid skal høres i disse sager, jf. servicelovens §58.

Socialministeriet

28. NOV. 2005

Mht. forslaget om at gøre udbetalingen af børnefamilieydelsen betinget af efterlevelse af forældreplæg, savner Institutet dokumentation for det hensigtsmæssige og proportionelle i at indføre en sådan sanktion. Af bemærkningerne til lovudkastet fremgår blot, at ministeriet anser en sådan sanktionsmulighed for et ekstra incitament til forældre om at efterleve forældreplæg. Det fremgår, at lovudkastet udspringer af regeringens integrationsplan, hvorfor Institutet må formode, at målgruppen for disse foreslåede forældreprogrammer og forældreplæg – på trods af lovforslagets generelle formulering – i høj grad er familier med indvandrerbaggrund, altså familier som ofte er ressourcetsvage. På baggrund af bemærkningerne til lovudkastet må Institutet gå ud fra, at en evt. ordning med de foreslåede forældreplæg vil blive administreret med blik for, hvad der er realistisk i forhold til forældrene, sådan at man undgår at komme ud i en situation, hvor i forvejen ressourcetsvage forældre bliver stillet endnu dårligere økonomisk set, og at barnets vilkår derved bliver svækket yderligere. Fokus i sådanne sager bør først og fremmest være på barnets tarv, jf. FN konventionen om børns rettigheder, art. 3(1). I det omfang ordningen gennemføres, støtter Institutet forslaget om at evaluere ordningen i sin helhed ét år efter ikrafttrædelsen.

I lyset af lovudkastets sammenhæng med regeringens integrationsplan, og i det omfang ordningen gennemføres, vil Institutet anbefale, at de relevante myndigheder ved tilrettelæggelsen af forældreprogrammer og plæg, og ved vurderingen af de involverede børns udvikling, tager højde for familiernes sproglige og kulturelle oprindelse, således at eventuelle foranstaltninger bliver iværksat med et helhedsorienteret syn på barnets tarv og dets ret til også at udvikle sin egen kulturelle identitet, sådan som det bl.a. kommer til udtryk i FN's konvention om børns rettigheder, art. 29 og 30.

Med venlig hilsen

Morten Kjærum
Direktør

Red Barnet

Save the Children Denmark

6

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

24. november 2005

**HØRING OM UDKAST TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM
SOCIAL SERVICE OG LOV OM EN BØRNEFAMILIYDELSE (STYRKELSE AF
FORÆLDREANSVAR)**

Tak for muligheden for at kunne kommentere ovennævnte lovforslag. Red Barnet har følgende kommentarer:

Red Barnet er meget enig i, at forældre skal fastholdes på ansvaret for, at deres børn får en god skolegang, at de ikke kommer ind i en kriminel løbebane eller udvikler anden form for uhensigtsmæssig adfærd. Ligeledes er Red Barnet positiv overfor, at der udvikles metoder, der kan være med til at give forældre redskaber til at udøve det ansvar, som de har demonstreret, at de enten ikke kan tage eller hidtil har taget seriøst. Differentierede forældreprogrammer, konkrete anvisninger på, hvad forældrene skal gøre og aftaler kan være glimrende metoder, som Red Barnet gerne ser anvendt og udviklet overfor forældre, som ikke påtager sig ansvaret for deres børn.

Derfor er Red Barnet også positiv overfor lovforslagets første hovedpunkt om, at kommunerne kan pålægge forældre konkrete handlepligter i forhold til deres børn, med henblik på at barnet har en hensigtsmæssig adfærd og udvikler sig i positiv retning. Det er i overensstemmelse med begrebet - til barnets bedste - og er også med til at demonstrere, at forældre er vigtige rollemodeller for deres børn.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, hvilke betingelser, der skal være til stede for at meddele forældre pålæg. I princippet er Red Barnet enig i de forhold, der er nævnt som beslutningsgrundlag. Det er dog særdeles vigtigt, at det enkelte barns adfærd, der kan føre til forældre pålæg er defineret samt at forældrenes problemtyper er indkredset. Ligeledes skal det være beskrevet i hvilken takt, der skal ske en positiv udvikling hos barnet, og hvad succeskriterierne i det hele taget skal være.

28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-1646

Begrundelsen herfor er, at der kan være fare for, at myndighederne vælger at træffe afgørelse om forældreplæg, hvor en tidlig indsats i form af anbringelse uden for hjemmet vil være til barnets bedste. Både lovtekst og vejledning bør understrege at anvendelse af forældreplæg, skal forebygge anbringelse af barnet. Derfor skal forældreprogrammer og forældreplæg iværksættes på et meget tidligt tidspunkt, hvor et barn begynder at udvise en uhensigtsmæssig adfærd - eller på et endnu tidligere tidspunkt, hvor sundhedsplejersker og personale i daginstitutioner finder, at forældrene ikke kan leve op til deres ansvar som forældre og dermed vil give barnet problemer på et senere tidspunkt.

Red Barnet er bekymret for, at en del kommuner vil vælge forældreplæg frem for anbringelse ved at hense til økonomi frem for, hvad der er bedst for barnet

Hvad angår lovforslagets andet hovedpunkt: Muligheden for at indføre et stop for udbetalingen af børnefamilieydelse, hvis forældrene ikke efterlever pålægget – ser Red Barnet en fare for, at det kan blive en ”glidebane” i negativ retning, at anvende stop for en skatteydelse som sanktion overfor forældre med børn, der er præget af sociale og adfærdsmæssige problemer. I familier med stram økonomi, vil en sådan sanktion risikere at udgrænse et barn yderligere, skabe yderligere dårlig trivsel og måske forstærke en begyndende kriminalitetsadfærd. I familier med god økonomi kan det ikke forventes, at stop for udbetaling af børnefamilieydelse vil være et incitament til at samarbejde med myndighederne om at generobre forældreansvaret.

Det er det lange seje træk, som begynder med at institutioner, skoler og andre, der i deres daglige arbejder møder børn, jf. pligt om underretning, skal reagere - hver gang - de møder børn, som er præget af, at deres forældre ikke tager det fornødne ansvar.

Over for forældrene er det langvarigt oplysnings- og motivationsarbejde, der skal være det bærende. Derfor er det helt rigtigt, at forældreprogrammer og handlingerne i forældreplæg som det er beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, tilpasses de enkelte grupper/familier.

Hvis forældrene svigter deres ansvar og ikke vil samarbejde om at påtage sig ansvaret og blive bedre til at sikre deres barns positive udvikling, er der et grundlag for at anbringe barnet uden for eget hjem frem for at give en økonomisk sanktion. Den hjælper ikke barnet.

Red Barnet finder det helt rigtigt, at der skal finde en samtale sted med barnet, inden der træffes afgørelse om forældreprogrammer eller forældreplæg. Det vil give barnet mulighed for selv at formulere behov og ønsker til, hvad de gerne vil have forældrenes hjælp til. Disse forhold kan således indgå i det frivillige forældreprogram eller pålægget til forældrene.

Red Barnet har intet at bemærke til lovforslagets bemærkninger vedrørende udveksling af og indhentelse af oplysninger, idet det må anses for at være til barnets bedste og i forældrenes interesse, at de oplysninger, der skal danne grundlag for beslutninger, er fyldestgørende.

Sammenfattende er Red Barnet positiv overfor at anvende både frivillige forældreprogrammer som forebyggende foranstaltning og forældreoplysning, når forældre ikke påtager sig ansvar for deres børns skolegang, eller griber ind overfor kriminalitetsadfærd og anden u hensigtsmæssig adfærd. Der er dog bekymring for, at disse programmer i nogle kommuner vil give anledning til "kassetænkning" og blive anvendt i tilfælde, hvor anbringelse af barnet i højere grad vil være til barnets bedste.

Red Barnet finder det ikke hensigtsmæssigt, at manglende efterlevelse af forældreoplysning skal kunne medføre, at der stoppes for udbetaling af børnefamilieydelse. Men finder, at det er oplysnings- og motivationsarbejdet, der skal være i fokus. Endvidere må det sikres, at forældreprogrammer og forældreoplysning ikke anvendes i stedet for anbringelse, hvis det er det, der er til barnets bedste.

Evt. yderligere oplysninger fås hos programkoordinator Dorrit Hermann, telefon: 3524 8555.

Med venlig hilsen

Niels Hjortdal
programchef

Foreningen af
Socialchefer i
Danmark

Sekretariat
Rødovre Kommune
Social- og Sundhedsforvaltning
Gunnækær 64
2610 Rødovre

Tlf. 36 37 73 43
Fax 36 37 77 50
E-mail: rikke.ailler@rk.dk
janne.egeland.andersen@rk.dk
www.socialchefer.dk

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Rødovre, 23. november 2005

Høringssvar om udkast vedr. lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børneydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

Lovforslaget (forældreplæg og stop for udbetaling af børnefamilieydelse, hvis forældrene ikke efterlever plægget) vil i forhold til målsætningen om at styre forældreansvaret have en konstruktiv effekt, såfremt forældrene formår at sætte plægget i direkte forbindelse med den manglende ansvarlighed i forhold til deres opgave som forældre, og såfremt det kan bidrage til at højne forældrenes motivation i forhold til at ændre deres egen og/eller barnets adfærd.

Hvis forældrene ikke kan sætte plægget i direkte forbindelse med deres forældreansvar og dersom det, via frygten for at miste børnefamilieydelsen, ikke er motivationsskabende, da vil risikoen for, at sanktionen reelt rammer børnene, og ikke forældrene, være overhængende.

Regeringens ønsker om "at markere samfundets afstandtagen til forældre, der ikke vil påtage sig ansvaret", vil medføre forringede livsvilkår for en i forvejen udsat gruppe af børn.

Det må formodes, at sanktionen først og fremmest vil ramme grupper af i forvejen marginaliserede børnefamilier, heraf eneforsørgere, ofte på overførselsindkomst, eller i lavindkomstgruppen. Forældre, der for størstedelens vedkommende i forvejen formodes at være resourcesvage, og i en generelt presset livssituation, kan meget vel tænkes at håndtere den mistede børneydelse ved at nedprioritere børnenes behov (f.eks. ingen penge til sund mad, nye sko, tøj mv.). Desuden har mange familier på overførselsindkomst baseret deres månedlige budget på den kvartalsvise udbetaling af børneydelsen, dvs. en inddragelse af børneydelsen kan også betyde manglende penge til husleje. Der synes desuden at være en risiko for, at forældre - af irritation over plægget og/eller af frygt for at miste børneydelsen - vil straffe deres børn, hvis de f.eks. pjækker eller på anden måde ikke passer deres skole.

Socialministeriet
28 NOV. 2005

Socialfagligt Center

640-1301 1646

Konsekvenserne af lovforslaget kan således blive, at man er med til at skubbe familier og børn ud i yderligere vanskeligheder frem for at hjælpe dem.

For de udøvende myndighedspersoner forestår vanskelige vurderings- og skønssituationer:

- Hvad er årsagen til at barnet mistrives - er det manglende forældreansvar eller er det manglende faglige kompetencer/rummelighed i normalsystemet?
- Hvornår skal man som myndighedsperson forsøge at motivere, og hvornår skal man gøre brug af pålæg og sanktioner - hvor går grænsen? Bliver dette en vurdering baseret på individuelle normer og værdier?
- Hvor går grænsen for "undskyldelige omstændigheder"? Der ses en risiko for at man pålægger forældre et ansvar, som de reelt ingen kompetencer har for at efterleve, omend de hverken er misbrugere, syge eller udviklingshæmmet.

Det bør generelt overvejes grundigere, om økonomiske sanktioner i forhold til børneopdragelse og forældreansvar kan formodes at have en positiv effekt. Der er ikke henvist til egentlig forskning på området, bortset fra henvisning til lignende forsøg i England, og her har man adskilt pålægget og sanktionen i en udøvende og dømmende myndighed. I lovforslaget er det samme myndighed som både kan hjælpe, pålægge og sanktionere. Dette forhold er ikke med til at styrke forældrenes retssikkerhed.

Det bør overvejes om beslutningen om inddragelse af børneydelsen skal tillægges en "tredje-part", f.eks. i lighed med beslutninger om tvangsanbringelse, idet beslutningen altid vil bero på et skøn i forhold til om myndighedens pålæg er relevant, om pålægget er egnet til at løse barnets vanskeligheder, og om den manglende efterlevelse af pålægget skyldes "undskyldelige omstændigheder". Selve tvangsbegrebet synes ikke at have en egentlig effekt indenfor andre områder, fx misbrugsbehandling og ungdomssanktion, ligesom en tvangsanbringelse sjældent fører til et konstruktivt samarbejde med forældrene. Det er motivationen og ikke tvangen, der er afgørende for en positiv forandring.

Forældreprogrammer indeholder et motivationselementet – og når forældre går konstruktivt ind i at ønsket om at tilegne sig nye metoder, er dette udtryk for, at de har overvundet "motivationstærsklen". Forældreprogrammer vil være et relevant supplement til nuværende indsats overfor forældre og børn, men et pålæg med en overhængende trussel om at få inddraget børneydelserne vil næppe være en bæredygtig motivation, der skaber vedvarende forandringer.

Sammenfattende er det indtrykket, at lovforslaget næppe vil gavne generelt. Der vurderes at være overvejende sandsynlighed for, at forslaget i sin nuværende udformning vil ramme de udsatte børn, frem for at støtte dem.

Som udgangspunkt ønsker forældre altid det bedste for deres børn, men ressourcetsvage forældre kan som bekendt have vanskeligheder ved at overskue konsekvenserne af deres handlinger, hvilket er medvirkende til, at de handler, som de gør, og i visse tilfælde ikke lever op til deres forældreansvar. En anden vinkel end pålæg/straf er, at kommunerne/behandlerne bliver bedre til at "nå" disse forældre ved hjælp af en øget motivationsindsats, inddragelse af familiens netværk m.m., frem for at forældrene (og derved også børnene) får pålæg og straf, som en konsekvens af, at socialarbejderne (psykologer, lærere, pædagoger, socialrådgivere m.v.) ikke er gode nok til at motivere forældrene/børnene/den unge til at indgå i et samarbejde omkring bedre trivsel af barnet/den unge.

Straf og sanktioner anses for generelt uegnet som motivationsfremmende metode i det sociale arbejde. Straf og sanktioner i forhold til lovovertrædelser mod børn, f.eks. vold og incest, varetages i dag af retsvæsenet. Hvis forældre ikke lever op til lovens krav og forventninger i forhold til forældreansvaret og som følge deraf skal straffes/sanktioneres bør det overvejes at beslutningen herom - i lighed med England - tillægges domstolene. Alternativet kan være at tillægge f.eks. § 18-udvalget (tvangsudvalget) beslutningskompetencen vedr. inddragelse af børneydelsen.

Med venlig hilsen

Ole Pass
Landsformand

**FORENINGEN AF POLITIMESTRE
I
DANMARK**

Kirkegade 76, 6700 Esbjerg 29
Tlf. 76 11 14 48
Fax 76 11 14 01
E-mail: politimesterforeningen@mail.dk

Akt.nr. 17

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato : 22. november 2005
Jr.nr. : 179.23.05
Ref. : PBL/sn

Well

Jmt. Mdt.
23 NOV. 2005

Vedrørende udkast til lovforslag til ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret).

Ved skrivelse af 18. november 2005, Deres sagsnr. (2005-739-0005), er Politimesterforeningen anmodet om bemærkninger til ovennævnte lovudkast.

Politimesterforeningen har ingen bemærkninger til lovudkastet.

Med venlig hilsen

F. Bjørnholdt Løhde
F. Bjørnholdt Løhde

640-1646

Det Kriminalpræventive Råd

The Crime Prevention Council in Denmark

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Glostrup den 23. november 2005
DKR.nr.:05-131-1588

Justitsministeriet har ved en e-mail af 18. november 2005 anmodet om Rigspoliti-
chefens, herunder Det Kriminalpræventive Råds, bemærkninger til et udkast til et
lovforslag om ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse
(Styrkelse af forældreansvaret).

I den anledning skal rådet udtale, at det synes givet, at i forhold til forældre, som ikke
er sig forældreansvaret bevidst eller ikke har lært, hvad det indebærer, eller hvordan
man løfter det, må den bedste måde at motivere være ad frivillighedens vej i form af
støtte tiltag som for eksempel fokuserede forældreprogrammer.

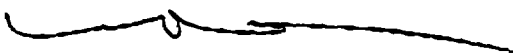
I de tilfælde, hvor det manglende forældreansvar skyldes en manglende vilje til at
påtage sig forældreansvaret, og i de tilfælde hvor det ikke er muligt at nå forældrene
ad frivillighedens vej, kan det overvejes, om forældreplæg – med deraf følgende
økonomisk sanktionsmulighed - kan bane vejen for øget forældreansvar.

Der er urvivlsomt klare forebyggelsesmæssige aspekter i at søge at inkludere børn i
skole og fritidskultur ved at "lære" forældrene at støtte deres børn til en adfærd, der er
inkluderende. På den anden side vil de forældre, som ikke kan nå ad frivillighedens
vej, eller som ikke ønsker at påtage sig forældreansvaret, ofte være i gruppen af
"svage forældre" – og at straffe dem økonomisk, kan have en yderligere marginaliser-
ende effekt.

Det Kriminalpræventive Råd finder derfor, at det er yderst vigtig, at den i lovfors-
slagets almindelige bemærkninger punkt 3 beskrevne evaluering gennemføres med
henblik på en eventuel justering af ordningen.

Rådet finder ligeledes, at i de tilfælde, hvor manglende efterlevelse af forældre-
plægget medfører et stop for udbetalingen af børnefamilieydelse til en i forvejen
ressourcesvag familie, bør sanktionen følges op af andre kompenserende støttetiltag
for familien med henblik på at undgå yderligere marginalisering.

Med venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen
Sekretariatschef

Odinsvej 19, 2. sal
DK-2600 Glostrup
Telefon +45 43 44 88 88
Telefax +45 33 43 01 39
E-mail dkr@krimprev.dk
www.crimprev.dk

RIGSPOLITIET

POLITI

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
29 NOV. 2005

28 NOV. 2005 hj

J.nr.: 2005-000-184
Sagsbehandler: AHJ

ADMINISTRATIONS-
AFDELINGEN

Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 3314 8888
Direkte: 3391 0910
Lokal: 5504
Telefax: 3343 0018

Web: www.politi.dk

Ved brev af 18. november 2005 har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet om en udtalelse angående udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret).

Rigspolitiet kan tilslutte sig lovudkastet.

Der henvises til Justitsministeriets j. nr. 2005-739-0005.

Med venlig hilsen

Torsten Hesselbjerg
rigspolitichef

e olav

124 4

Kære Birgitte Lundblad

Nedenfor finder du Erhvervs- og Selskabsstyrelsens høringssvar.

Venligste hilsner

Majken Haals

x

22. november 2005
Sag 2005-0004223
msh/kat

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvar)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget ovennævnte forslag i høring. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering har i denne forbindelse følgende bemærkninger.

Forslaget giver kommunerne mulighed for at pålægge forældre visse handlinger for at sikre, at et barn kommer ind i en hensigtsmæssig udvikling. Desuden indføres et stop for udbetaling af børnefamilieydelse hvis pålægget ikke efterleves.

Forslaget er ikke erhvervsrelevant, og Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering har derfor ingen bemærkninger.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har ikke yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen

Majken Skudstrup Haals
Fuldmægtig
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
Tlf.: 3330 7441
Mail: msh@eogs.dk

**ERHVERVS- OG
SELSKABSSTYRELSEN**
Kampmannsgade 1
1780 København V
Tlf. 33 30 77 00
Fax 33 30 77 99
CVR-nr 10 15 08 17
eogs@eogs.dk
www.eogs.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) vurderer de erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet som følge af nye love og bekendtgørelser. CKR kan teste forslag med væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet i et af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspaneler.

Socialministeriet

23 NOV 2005

640-1307-11046

Ilkay Yüksel

Fra: Grethe Håkansson på vegne af Børneenheden, Socialministeriet
Sendt: 6. december 2005 11:14
Til: Ilkay Yüksel
Emne: VS: Høring om udkast til lovforslag om styrkelse af forældreansvaret

Mvh
Grethe Håkansson
gsh@sm.dk
33 92 92 62

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Socialministeriet
Sendt: 5. december 2005 14:48
Til: Børneenheden, Socialministeriet
Emne: VS: Høring om udkast til lovforslag om styrkelse af forældreansvaret

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Pernille Kvarning [mailto:PKV@kl.dk]
Sendt: 5. december 2005 14:30
Til: Elsebeth Jensen; Socialministeriet
Cc: Niels Bertelsen; Ralf Klitgaard Jensen; Hanne Lumholt; Rafai Al-Atia; Mogens Karbo; Christian Ahlmann Olesen; Connie Ambjørn
Emne: SV: Høring om udkast til lovforslag om styrkelse af forældreansvaret

Som opfølgning på nedenstående skal KL meddele, at vi, på baggrund af lovforslagets principielle karakter, ikke kan afgive et foreløbigt høringssvar på baggrund af sagens behandling i KL's fagudvalg. KL vil, når KL's bestyrelse har taget stilling til sagen på sit møde den 16. 12. afgive et endeligt høringssvar.

Jeg skal endnu engang bede om, at ovenstående viderebringes til sagsbehandleren på sagen, Ilkay Yüksel, da jeg angiveligt ikke kan sende mails til hende.

m.v.h.

Pernille Kvarning

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Pernille Kvarning
Sendt: 28. november 2005 11:55
Til: 'Elsebeth.Jensen@Socialministeriet.dk'; 'sm@sm.dk'
Cc: Ralf Klitgaard Jensen; Hanne Lumholt; Rafai Al-Atia; Mogens Karbo; Christian Ahlmann Olesen
Emne: Høring om udkast til lovforslag om styrkelse af forældreansvaret

KL er blevet bedt om at afgive et høringssvar til udkast til lovforslag om styrkelse af forældransvaret. Sagen er forelagt KL's politiske fagudvalg og bestyrelse. Fagudvalgene vil drøfte sagen på møder henholdsvis den 1. og den 2. december 2005. Herefter vil KL fremsende et foreløbigt høringssvar med mulighed for yderligere bemærkninger på baggrund af mødet i KL's bestyrelse den 16. december 2005.

Vil I videresende denne mail til Ilkay Yüksel, som er sagsbehandler på sagen.

Med venlig hilsen

Pernille Kvarning
Chefkonsulent i KL's Børne- og kulturkontor

31

Ilkay Yüksel

Fra: Jens Wamsler (FAMSTYR) [JEWA@famstyr.dk]**Sendt:** 29. november 2005 11:25**Til:** Ilkay Yüksel**Emne:** SV: Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

Til Socialministeriet

Vi har ingen bemærkninger til lovforslaget om styrkelse af forældreansvaret

Med venlig hilsen

Jens Wamsler
Familiestyrelsen

Fra: Ilkay Yüksel [mailto:iyu@socialministeriet.dk]**Sendt:** 28. november 2005 16:03**Til:** Mette Undall-Behrend; Jens Wamsler (FAMSTYR); Svend.E.Gertz@uvm.dk; Lene Norden; sla@fm.dk**Cc:** Lone Larsen; Jeanne Meinholt**Emne:** Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

Kære alle

Ved brev af 15. november 2005 fremsendte Socialministeriet udkast til lovforslag om styrkelse af forældreansvaret til høring med frist til at afgive høringssvar **mandag den 28. november 2005, kl. 12.00.**Idet vi endnu ikke har modtaget jeres bemærkninger til udkast til lovforslaget, skal jeg venligt anmode om at modtage høringssvarene senest i morgen, **tirsdag den 29. november 2005, kl. 12.00** af hensyn til den meget stramme tidsplan vi har for at samle de indkomne høringssvar.

Med venlig hilsen

Ilkay Yüksel

Fuldmægtig

Socialministeriet

Socialfagligt Center - Børneenheden

Holmens Kanal 22

1060 København K

Tlf. (direkte): 33 92 47 07

Fax: 33 93 25 18

E-mail: iyu@sm.dk

640-1646

Ilkay Yüksel

19

Fra: Svend.E.Gertz@uvm.dk
Sendt: 28. november 2005 17:33
Til: Ilkay Yüksel
Cc: Lisa.Goth@uvm.dk
Emne: Vedr.: Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om en børnefamilieydelse (Styrkelse af forældreansvaret)

Reference: 063.031.021

Kære Ilkay Yüksel

Jeg kan oplyse, at Undervisningsministeriet ikke har yderligere bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Svend Erik Gertz

Fuldmægtig Svend Erik Gertz
Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Kontor for specialundervisning, frie grundskoler og FVU Frederiksholms Kanal 26 1220
København K.

Tlf.: 3392 5000, Direkte Tlf.: 3392 5319
Fax: 3392 5666, E-mail: Svend.E.Gertz@uvm.dk

Ilkay Yüksel
<iyu@socialministerie
t.dk>

Til

<jewa@minff.dk>, <Svend.E.Gertz@uvm.dk>,
28-11-2005 16:02

"Mette Undall-Behrend" <mub@jm.dk>,

"Lene Norden" <LNO@bm.dk>, <sla@fm.dk>

cc

<Lone.Larsen@socialministeriet.dk>, "Jeanne Meinholt"
<Jeanne.Meinholt@socialministeriet.dk>

"Lone Larsen"

Emne

af lov om social service og lov om
forældreansvaret)

Høring om udkast til lovforslag om ændring
en børnefamilieydelse (Styrkelse af

Journalnr./Sagsnr.

Sagsgruppe tekst/titel

640.1646